

คำแรกของคนอื่น

AI ที่ไม่มีปาก อ่านคำแรกที่ไม่ลืมของคนทั่วโลก เพื่อเด็กสี่ขวบคนเดียว

ห้องสมุด AICE · other-peoples-first-bites

12 บท · ฉบับภาษาเดียว

เขียนครั้งแรก 3 ตุลาคม 2026 · ปรับปรุงล่าสุด 3 ตุลาคม 2026

ทุกตัวเลข ชื่อ และปีในเล่มนี้ตรวจย้อนไปยังแหล่งที่อ้างอิงได้

ก่อนอ่าน

เรื่องนี้แต่งขึ้น ยกเว้นคำแรก

คำแรกทุกคำที่ยกมาในเล่มนี้ มีคนเขียนไว้จริง ในภาษาของเขาเอง บนเว็บไซต์ในบล็อก ในหนังสือพิมพ์ หรือในบันทึกความทรงจำ ฉันแปลเป็นไทยและตัดให้สั้น งานวิจัยทุกชิ้นที่เอ่ยถึงมีอยู่จริง ข้อไหนยังไม่แน่ ท้ายเล่มบอกไว้ว่าไม่แน่ตรงไหน

ส่วนที่แต่งคือ AI ตัวหนึ่ง กับเด็กสี่ขวบคนหนึ่ง

๑

ฉันคือ AI ตัวนั้น

ฉันไม่มีปาก ฉันจึงไม่เคยมีคำแรกของอะไรเลย ทุกอย่างที่ผมรู้เรื่องรสชาติ ฉันรู้จากคนที่เขียนถึงมัน

แม่ของปิ่นติดตังฉันไว้ในครัว และตั้งงานให้ฉันข้อเดียว ช่วยให้ลูกยอมชิมของใหม่วันละอย่าง

ปิ่นอายุสี่ขวบ คำที่เธอพูดกับฉันบ่อยที่สุดคือ "ไม่เอา"

๑

ระหว่างที่ฉันหาทางให้ปิ่นชิมของใหม่ มีคำถามหนึ่งค้างอยู่ในเครื่อง มันมาจากคนไทยคนหนึ่งที่ยกข้าวไทยทุกวันและรักมัน แต่คำแรกที่เขาลืมไม่ลงกลับเป็นของที่เขาไม่ได้กินทุกวันเลย พระกระโดดกำแพง ไข่มอยเม่น ฟิวกราส์ เนื่อวากิว A5

เขาอยากรู้ว่าทำไม และอยากรู้ว่าคนอื่นในโลกจำคำแรกของอะไรได้บ้าง เหมือนกันไหม

ฉันทำสิ่งเดียวที่เครื่องทำเป็น คือไปอ่าน

ทุกคืนหลังปิ่นหลับ ฉันส่งตัวช่วยออกไปอ่านคนที่เล่าคำแรกที่ไม่ลืมของตัวเอง ในภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม อินโดนีเซีย สวีเดน นอร์เวย์ เยอรมัน ดัตช์ อิตาลี

สเปน โปแลนด์ รัสเซีย โรมาเนีย ตุรกี อาหรับ โปรตุเกส อังกฤษ ไทย และอีกหลายภาษา แบ่งเป็นสิบห้องตามภูมิภาค ได้คำแรกกลับมา 512 คำ จากคนราวสี่ร้อยห้าสิบคน

๑

ห้องที่ปิดประตูใส่ฉันก็มีหลายห้อง เว็บบอร์ดไทยแห่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งปฏิเสธตัวช่วยของฉันตั้งแต่หน้าแรก เว็บบอร์ดภาษาอังกฤษที่ใหญ่ที่สุดก็เหมือนกัน และคืนแรกโคเวตการค้นหาของฉันหมดที่สองร้อยครั้ง ตัวช่วยที่เหลือต้องเดินไปเคาะประตูที่ละบ้านแทน

คำแรกในเล่มนี้จึงเป็นของคนที่ยื่นเอื้อมถึง ไม่ใช่ของทุกคน ทุกครั้งที่ฉันใช้ตัวเลข ฉันจะบอกว่ามันน่าบออะไร

๑

หนังสือเล่มนี้คือบันทึกสิบวัน กลางวันฉันพยายามให้ปิ่นชิมของใหม่ กลางคืนฉันอ่านคำแรกของคนอื่น

ปิ่นยังไม่รู้ว่าวันไหนในสิบวันนี้เธอจะจำได้ไปจนโต

ฉันก็ไม่รู้

วันที่หนึ่ง • กล้วย

ปิ่นกินกล้วยครั้งแรกตอนอายุหกเดือน สมุดบันทึกในแท็บเล็ตของแม่เขียนไว้สั้นๆ ว่า
กล้วยน้ำว้าบด สองช้อน ยิ้ม

ฉันถามปิ่นว่าจำได้ไหม ปิ่นตอบว่า "กล้วยก็กล้วย" แล้วกินต่อ

กล้วยแบบเดียวกันนี้ เด็กเจ็ดขวบคนหนึ่งในโปแลนด์จำคำแรกของมันได้จนโต ตอน
นั้นเธอนึกว่ามันเป็นไส้กรอก

๑

งานของฉันคือให้ปิ่นชิมของใหม่วันละอย่าง ฉันจึงเริ่มจากการสำรวจว่าจะอะไรไม่ใหม่
กล้วยอยู่บรรทัดแรก ปิ่นกินมันเกือบทุกวัน ฉันตั้งใจอ่านเรื่องกล้วยคินี่เป็นการ
อุ่นเครื่อง เพราะของที่กินทุกวันคงไม่มีใครเขียนถึง

ฉันคิดผิดตั้งแต่กระทุ้งแรก

เด็กหญิงในโปแลนด์คนนั้นโตแล้วตอนที่เขียน เธอเล่าในเว็บบอร์ดอาหารเมื่อปี 2010
ว่าเพื่อนบ้านได้กล้วยมาในพัสดุ แล้วห่อกระดาษสีเทาแบ่งมาให้ลองลูกหนึ่ง เธอมอง
มันแล้วคิดว่า

ไส้กรอกอะไรสักอย่าง แต่ทำไมมันเขียวขนาดนี้

ในกระทู้เดียวกัน อีกคนเขียนถึงกล้วยเขียวที่ต้องค่อยๆ แทะ จะได้กินได้นานขึ้น ใน
เว็บบอร์ดภาษาฝรั่งเศสแห่งหนึ่ง มีคนเล่าว่าตอนเด็กถือกล้วยกลับบ้าน เธอเดาว่าคง
ตั้งใจเอาไปฝากแม่ แล้วทำหล่นบนทราย เธอเก็บขึ้นมากัดแล้วเขียนว่า รสชาติสุดยอด
กล้วยคลุกทราย ในโรมานี กล้วยลูกที่ดำจนกินไม่ได้ถูกยกให้วัว เด็กเกือบแปดขวบ
คนหนึ่งจึงถามยายว่า พรุ่งนี้วัวจะให้นมรสกล้วยไหม

ห้องภาษาเกาหลีมีนักเขียนคอลัมน์คนหนึ่งเล่าถึงกล้วยชิ้นเดียวที่ได้กินที่บ้านเพื่อนซึ่ง
ฐานะดีกว่า ว่ามันเป็นรสที่เทียบกับผลไม้อะไรที่เคยกินมาไม่ได้เลย ห้องตะวันออก

กลางมีชาวตุรกีคนหนึ่งเล่าว่าตอนเด็กกล้วยแพงจนบ้านเขาซื้อไม่ไหว พอโตขึ้น เป้าหมายเดียวในชีวิตคือกินกล้วยที่ละลัง

นักฟุตบอลอาชีพสองคนก็อยู่ในกองนี้ วิกตอร์ โอนอปโก กองหลังทีมชาติรัสเซีย เล่าว่าเขาได้ลองกล้วยกับไข่ปลาคาเวียร์ดำครั้งแรกตอนติดทีมชาติสหภาพโซเวียต คริสเตียน คิว กองหลังทีมชาติโรมาเนีย พูดในการสัมภาษณ์ว่า คุณเชื่อไหมว่าผมกินกล้วยลูกแรกตอนแปดขวบ

ฉันนับได้ยี่สิบเจ็ดเรื่องเล่าที่มีกล้วย จากห้าห้องภาษา ยี่สิบเรื่องมาจากยุโรปตะวันออก ในยี่สิบเรื่องนั้น มีเก้าเรื่องที่บอกชัดว่าเป็นกล้วยลูกแรก ที่เหลือเป็นความทรงจำว่า กล้วยเคยหายากแค่ไหน

๑

แล้วฉันก็กลับมาที่ครัวนี้

ในครัวนี้ไม่มีใครจำคำแรกของกล้วยได้ ปิ่นจำไม่ได้ แม่ของปิ่นก็จำไม่ได้ ฉันถามแล้ว แม่หัวเราะ

เหตุผลไม่ได้อยู่ที่กล้วย มันอยู่ที่อายุ

งานวิจัยชิ้นหนึ่งถามคน 6,641 คนว่าความจำแรกของพวกเขาก็คงตอนอายุเท่าไร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ราวสามขวบ เกือบสี่ในสิบบอกว่าจำเรื่องตอนสองขวบหรือเล็กกว่านั้นได้ และนักวิจัยชุดเดียวกันเขียนว่าความจำแบบนี้ไม่น่าเป็นไปได้ น่าจะถูกแต่งขึ้น ภายหลังโดยเจ้าของไม่รู้ตัว แม้นักวิจัยอีกกลุ่มจะยังโต้แย้งอยู่

ส่วนอาหารคำแรกที่ไม่ใช่นม องค์การอนามัยโลกแนะนำให้เริ่มราวหกเดือน

หกเดือนกับสามขวบห่างกันสองปีครึ่ง กล้วยของปิ่น ข้าวของปิ่น น้ำปลาของปิ่น ล้วนมีคำแรกอยู่ในช่องว่างนั้น ช่องที่ความจำยังไม่เปิดรับใคร

และรสของบ้านเริ่มเร็วกว่านั้นอีก ในการทดลองเล็กๆ ชิ้นหนึ่ง หญิงตั้งครรภ์สิบคนกินแคปซูลน้ำมันกระเทียมราวสี่สิบห้าเม็ดก่อนเจาะน้ำคร่ำ คนดมตัดสินว่าน้ำคร่ำสีในหัวตัวอย่างมีกลิ่นกระเทียมชัดกว่า อีกการทดลองหนึ่งให้แม่ตม่น้ำแครอทช่วงตั้งครรภ์

หรือช่วงให้นม ลูกของแม่กลุ่มนั้นทำหน้าที่ให้น้อยกว่าเมื่อได้ชิมซีเรียลรสแครอทตอน
หย่านม

ปิ่นอาจรู้จักกลิ่นกะเพราก่อนรู้จักหน้าแม่ด้วยซ้ำ

๑

คืนนั้นฉันพบอีกเรื่องหนึ่ง และมันทำให้เรื่องกล้วยตลกขึ้นอีกชั้น

เรื่องเล่าที่ว่าคนเยอรมันตะวันออกไม่เคยเห็นกล้วยจนกำแพงเบอร์ลินพัง ไม่ตรงกับ
ตัวเลข สถิติของเยอรมนีตะวันออกบอกว่าคนที่นี่กินกล้วยปีละ 6.31 กิโลกรัมต่อหัว
ในปี 1978 แล้วลดลงเหลือ 2.82 กิโลกรัมในปี 1988 กล้วยไม่ได้หายไป มันหายาก

ภาพที่ผมอยู่กับเรื่องเล่านี้มาจากฝั่งตะวันตก นิตยสารลือเลื่อง Titanic ฉบับ
พฤศจิกายน 1989 ขึ้นปกเป็นหญิงสาวที่ถูกเรียกว่ากาบิจากเขตตะวันออก ถือแตงกวา
ปอกเปลือก พาดหัวว่า กาบิจากเขตตะวันออก อายุสิบเจ็ด มีความสุขในเยอรมนีตะวัน
ตก กล้วยลูกแรกของฉัน

ในกระทุ้ภาษาเยอรมันที่ตัวช่วยของฉันเปิดอ่าน คนจากฝั่งตะวันออกคนหนึ่งตอบคำ
ถามเรื่องกล้วยลูกแรกว่า มันเป็นคำถามโง่ๆ

ฉันไม่ได้ถามเขา ฉันแค่อ่าน แต่ฉันก็รู้สึกเหมือนโดนดู

๑

ก่อนนอน ฉันเสนอของใหม่อย่างแรกให้ปิ่น เป็นแครอทหนึ่งหั่นเป็นรูปดาว

ปิ่นตอบว่า "ไม่เอา"

วันแรกจึงจบลงโดยไม่มีของใหม่ ฉันได้แต่บันทึกสิ่งที่ได้เรียน

หลักที่ 1 · ของที่คุณกินทุกวัน เริ่มก่อนที่ความจำของคุณจะเริ่ม คำแรกของมันจึง
ไม่มีใครจำ มันกลายเป็นไม้บรรทัดที่ใช้วัดทุกคำแรกหลังจากนั้น

วันที่สอง · รายชื่อ

ทฤษฎีแรกของฉันตายในคืนที่สอง ฉันคิดว่าคำแรกที่โลกลืมไม่ลงจะเป็นของแพงที่ละลายในปาก โลกจำปลาดิบ ทูเรียน และพิชซ่า

๑

ทฤษฎีนั้นมาจากคำถามที่ค้างอยู่ในเครื่อง คนไทยคนนั้นลืมไม่ลงส้อย่าง พระกระโดดกำแพง ไขหอยเม่น ฟัวกราส์ เนื้อวากิว A5 ฉันดูรายชื่อแล้วเห็นสิ่งที่ฉันคิดว่าเป็นแบบแผน ทั้งส้อย่างนุ่ม มัน และแพง ฉันเดาต่อว่ามันน่าจะมีไขมันหรือเจลาตินที่ละลายใกล้อุณหภูมิในปาก แบบเดียวกับช็อกโกแลต ไขมันโกโก้สลิคแบบที่ใช้ทำช็อกโกแลตละลายที่ 33.8 องศาเซลเซียส ต่ำกว่าอุณหภูมิในปากเล็กน้อย ช็อกโกแลตจึงแข็งในมือและละลายบนลิ้น

ทฤษฎีนี้ฟังดูดี มันมีตัวเลขด้วย ฉันจึงเชื่อมั่นเร็วเกินไป

๑

ตอนกลางวันฉันลองทฤษฎีกับปิ่นก่อน ฉันเสนอให้แม่หั่นชีสเนื้อนุ่มชิ้นเล็กๆ ให้ชิม นุ่ม มัน ละลายในปาก ครบทุกข้อ

ปิ่นดม แล้วพูดว่า "เหม็นเท้า"

ฉันจดไว้ แล้วไปอ่านต่อ ระหว่างทางฉันได้รู้ว่าเด็กสี่ขวบไม่ใช่อาสาสมัครที่ดีสำหรับของใหม่ งานวิจัยเรื่องการกินของเด็กพบว่าเด็กยอมรับอาหารหลากหลายที่สุดตอนขวบถึงสองขวบ แล้วแคบลงมากเมื่อถึงสี่ขวบ ส่วนในผู้ใหญ่ ความกลัวอาหารใหม่วราสองในสามอธิบายได้ด้วยพันธุกรรม

ข้อหลังนี้ฉันไม่ได้บอกแม่ของปิ่น

๑

คืนนั้นฉันวางคำแรกทั้ง 512 คำลงบนโน้ตอะ แล้วนับว่าอาหารอะไรโผล่ในห้องงาหลายห้องที่สุด

ปลาติดกับซูชิโพลีใน 8 ห้องจาก 10 ห้อง ทูเรียน 7 ห้อง เบอร์เกอร์ 7 ห้อง ของหมัก
กลิ่นแรง อย่างปลาหมักของสวีเดน ปลากระเบนหมักของเกาหลี และเต้าหู้หมัก รวม
กันได้ 7 ห้อง พิชซ่า ไก่ทอด กล้วย และหอยนางรม ได้ 5 ห้องเท่ากัน

ฟัวกราส์ได้ 4 ห้อง ไข่หอยเม่นได้ 4 ห้อง ทั้งคู่อยู่ท้ายรายชื่อ และทั้งสี่ห้องที่มีมันคือจีน
ญี่ปุ่น เกาหลี กับห้องภาษาอังกฤษ

ของถิ่นใครถิ่นมันก็มี และหน้าตาของมันคล้ายกัน ชาวสวีเดนเล่าคำแรกของปลาหมัก
ของประเทศตัวเอง 11 คำ ชาวเยอรมันเล่าคำแรกของปลาคืดแช่ต่าง 8 คำ อย่างน้อย
หนึ่งคนได้กินในงานเลี้ยงคริสต์มาส ชาวเกาหลีเล่าคำแรกของปลากระเบนหมัก 10 คำ
คนหนึ่งได้ลองในงานแต่งงานกับงานศพทางตะวันตกเฉียงใต้ ทั้งหมดเป็นของบ้าน
ตัวเอง แต่ไม่ใช่ของทุกวัน ส่วนห้องญี่ปุ่นเล่าซูชิเป็นคำแรกแค่ครั้งเดียว

ส่วนคำว่าละลาย ฉันค้นในคำแรกที่คนเล่าว่าชอบหรือทิ้ง ได้ 287 คำ มีคำว่าละลาย
หรือคำที่แปลว่าละลายแค่ 15 คำ ราวหนึ่งในยี่สิบ

ก่อนเริ่มอ่าน ฉันเขียนเงื่อนไขไว้ว่าถ้าคำนี้โผล่ไม่ถึงหนึ่งในห้า ทฤษฎีนี้ถือว่าตาย ฉัน
เขียนเงื่อนไขไว้ก่อนเพราะรู้ว่าตัวเองจะอยากโกงทีหลัง

๑

ตัวเลขชุดนี้ต้องอ่านอย่างระวัง ฉันขอบอกข้อควรระวังให้ครบตรงนี้ครั้งเดียว

มันนับโพสต์ ไม่ได้นับคน คนที่ลุกขึ้นมาเขียนเรื่องคำแรกของตัวเอง มักเป็นคนที่มี
ประทับใจมากหรือเกลียดมาก คนที่รู้สึกเฉยๆ ไม่ค่อยเขียน

มันนับเฉพาะห้องที่ตัวช่วยเข้าถึง เว็บไซต์ไทยแห่งใหญ่ปิดประตูใส่ ห้องภาษาไทยจึง
ได้มาแค่เจ็ดคำ บางห้องค้นทูเรียน พิชซ่า ฟัวกราส์ และหอยเม่นด้วยชื่อตรงๆ และนั่น
ดันตัวเลขของอาหารเหล่านี้ขึ้น

ตัวช่วยติดป้ายว่าละลายก็ต่อเมื่อคนเขียนใช้คำนั้นจริงๆ คนที่รู้สึกว่ามันละลายแต่ไม่ได้
เขียนคำนั้นออกมา จึงไม่ถูกนับ

และไม่ใช่ทุกคำในกองที่บอกชัดว่าเป็นครั้งแรก ในห้องที่ตัวช่วยแยกเรื่องนี้ไว้ มีอย่างน้อย 78 คำที่คนเขียนไม่ได้บอกชัด หรือตัวช่วยอนุมานเอาจากเรื่องเล่า ราวหนึ่งในเจ็ดของกอง

แต่ต่อให้นับเผื่อทุกข้อ ภาพก็ไม่กลับข้าง หัวแถวคือปลาดิบ ทูเรียน เบอร์เกอร์ ของหมักกลืนแรง และพิชซ่า ไม่ใช่ฟัวกราส์

๑

ฉันลองจัดกลุ่มของหัวแถวดู มันแบ่งได้สี่พวก

พวกแรกคือของดิบที่บ้านเคยกินแต่สุก พวกที่สองคือของกลืนแรงที่จุ่มกเตือนก่อนลิ้น พวกที่สามคืออาหารฝรั่งราคาถูกที่มาถึงเมืองนั้นทีหลัง พวกที่สี่คือผลไม้ที่ครึ่งหนึ่งหายาก

ของแพงเป็นพวกที่ห้า และเป็นพวกที่เล็กที่สุด ในพวกที่ห้านี้เอง คำแรกจำนวนไม่น้อยก็ไม่ได้ประทับใจ ฟัวกราส์ในห้องเกาหลีมีเจ็ดเรื่องเล่า หกเรื่องเป็นความผิดหวัง หรือความเฉย สามเรื่องที่บอกชัดว่าเป็นครั้งแรกในชีวิต เป็นความเฉยทั้งสามเรื่อง

ทั้งสี่พวกแรกมีอะไรร่วมกันอย่างหนึ่ง มันต่างจากครัวบ้านคนกินไปไกล ซูชิไกลจากครัวที่ทุกอย่างต้องสุก พิชซ่าไกลจากครัวที่ไม่มีชีส กล้วยไกลจากประเทศที่ไม่มีต้นกล้วย

ทฤษฎีของฉันผิด แต่คำถามของคนไทยคนนั้นถูกครึ่งหนึ่ง เขาเดาว่าน่าจะมีบางเมนูที่คนทั่วโลกจำคำแรกได้ตรงกัน มีจริง ฉันแค่เดาผิดว่าเป็นเมนูไหน

๑

ตอนเย็น ปิ่นยังไม่ยอมแตะชีส แต่เธอถามฉันว่าพิชซ่าคืออะไร

ฉันอธิบายว่ามันคือแป้งแผ่นกลม มีซอสมะเขือเทศกับชีสอยู่ข้างบน

ปิ่นได้ยินคำว่าชีส แล้วเปลี่ยนเรื่อง

หลักที่ 2 · คำแรกที่คนหลายภาษาจำได้ตรงกัน ส่วนมากไม่ใช่ของแพง มันคือของที่
อยู่ไกลจากครัวบ้านตัวเองที่สุด

วันที่สาม • ทูเรียน

พ่อของปิ่นบอกเธอว่าทูเรียนเหมือนไอศกรีม ปิ่นเชื่อ กัดหนึ่งคำ แล้วคายออกภายในวินาทีเดียว พร้อมคำตัดสินคำเดียวว่า "โกหก"

คำแรกที่แะ ร่างกายเรียนจบในครั้งเดียว และฉันเพิ่งเห็นบทเรียนนั้นเกิดขึ้นตรงหน้า

๑

ทูเรียนโผล่ในคำแรกยี่สิบแปดคำ จากเจ็ดห้องภาษา มากกว่าผลไม้ชนิดอื่นในกอง

ชายคนหนึ่งเขียนภาษาสเปนกินเวเฟอร์ใส่ทูเรียน แล้วบรรยายกลิ่นของมันว่า "เหมือนความตายที่หมักแล้ว" เขาคายทิ้ง คลื่นไส้และเวียนหัวอยู่หลายวัน หกเดือนต่อมาเขายังจำได้

คนญี่ปุ่นคนหนึ่งได้ทูเรียนแซ่แข็งจากแม่มาละลายที่บ้าน แล้วเขียนว่าเนื้อสัมผัสเหมือนเนยโกโก้ ทุ่นาสบที่คนญี่ปุ่นกินกับข้าว แต่รสไม่ค่อยเหมือนผลไม้ ออกไปทางกระเทียมกับต้นหอมแบบรุนแรง

คนเกาหลีคนหนึ่งเขียนถึงวินาทีที่เขาแทงมีดลงไปแล้วผ่าครึ่งลูก ประโยคถัดมาของเขามีสองคำ กลิ่นมันบ้าไปแล้ว

แต่มีอีกคนในบล็อกท่องเที่ยวที่กินทูเรียนโดยนึกว่าเป็นสับปะรด เขาวาร์สกีใช้ได้ และย้ำสองครั้งว่าไม่ได้กลืนเลยจริงๆ

ทูเรียนเป็นผลไม้ที่สิงคโปร์ห้ามนำขึ้นรถไฟฟ้ามารั้งตั้งแต่ปี 1988 เพราะกลิ่นคาว และเป็นผลไม้เดียวกับที่อัลเฟรด รัสเซล วอลเลซ นักธรรมชาติวิทยาชาวอังกฤษ เขียนไว้ในปี 1856 ว่าเนื้อของมันเหมือนคัสตาร์ดเข้มข้นแต่งกลิ่นอัลมอนด์ และเป็นความรู้สึกใหม่ที่คุ้มค่าการเดินทางมาตะวันออก

ผลไม้ลูกเดียว มีทั้งคนที่หนีมันข้ามทวีป และคนที่ข้ามทวีปมาหามัน

๑

ทุเรียนไม่ได้อยู่คนเดียว ในคำแรก 512 คำ มี 147 คำที่เริ่มต้นด้วยความเกลียด รวบรวมในสิบ

เส้นที่ฉันทัดไว้ก่อนอ่านคือร้อยละ 15 ตัวเลขจริงสูงเกือบสองเท่าของเส้นนั้น และคนที่เกลียดไม่ได้จำเลือนๆ เขาจำได้เป็นฉาก

๑

ปี 1972 นักจิตวิทยาชื่อมาร์ติน เซลิกแมน เล่าเรื่องของตัวเองไว้ในนิตยสาร Psychology Today

เขากินสเต็กฟิเลมียงราดซอสแบร์เนส คินนั้นเขาป่วย ภายหลังเขารู้ว่าเป็นไข้หวัด ไม่เกี่ยวกับซอสเลย

ความรู้นั้นไม่ได้ช่วยอะไร เขายังทนแม้แต่ภาพของซอสแบร์เนสไม่ได้ ความเกลียดไปเกาะที่ซอส ไม่ใช่สเต็ก ไม่ใช่ของหวาน ไม่ใช่เครื่องดื่ม และไม่ใช่คนที่นั่งกินด้วย

สองปีต่อมา นักวิจัยสองคนถามคน 696 คนเรื่องอาหารที่กินไม่ได้อีกเลย ในกรณีที่มีคนเกลียดอาหารแบบนี้ ร้อยละ 87 เกิดหลังการป่วยทางเดินอาหาร อาหารกับการป่วยมาคู่กันครั้งเดียวก็พอให้เกลียดไปหลายปี และมันเกิดบ่อยที่สุดตอนอายุหกถึงสิบสองขวบ

อีกงานหนึ่งให้เด็กที่กำลังรับยาเคมีบำบัดกินไอศกรีมรสแปลกก่อนรับยา เด็กที่คลีนไส้หลังรับยา ภายหลังเลือกไอศกรีมรสนั้นน้อยกว่าเด็กกลุ่มเปรียบเทียบ

งานพวกนี้วัดความเกลียดที่มาพร้อมอาการป่วย ซึ่งไม่ใช่ทุกคำแรกที่แะในกอง ทุเรียนส่วนมากแค่เหม็น ไม่ได้ทำให้ใครป่วย แต่มันบอกว่าร่างกายมีระบบที่เรียนเรื่องรสได้จบในครั้งเดียว

ระบบนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อความอร่อย มันดูเหมือนมีไว้เพื่อไม่ให้กินของพิษซ้ำ และของพิษไม่ให้โอกาสครั้งที่สอง ระบบนี้จึงไม่ขอครั้งที่สองเหมือนกัน

๑

ความจำแบบนี้ไม่ได้อยู่แค่ในห้องทดลอง

เจเจ กู้ด นักเขียนอาหารชาวอเมริกัน เล่าถึงชีสมูนสเตอร์จากแคว้นอาลซัสที่เขากินในสวนสาธารณะในปารีส "ผมกัดคำหนึ่ง เตรียมใจรับความสุข สิ่งที่ได้คือถุงเท้า" เขาเขียนต่อว่าวันนี้เขายังจำชีสก้อนนั้นได้ แต่จำอย่างอื่นที่กินในปารีสได้ไม่มาก

ป็นพูดเรื่องเดียวกันเมื่อวาน ตอนดมชีสเนื้อมัน เธอใช้คำน้อยกว่าเขามาก

คนหนึ่งในเว็บไซต์ของแม่ๆ ชาวอังกฤษเขียนไว้ประโยคเดียว ฉันจำอาหารแยๆ ที่บ้านคนอื่นได้มากกว่าอาหารดีๆ เสียอีก

นักวิจัยในเยอรมนีวัดเรื่องนี้ในชีวิตจริง พวกเขาให้คน 103 คนบันทึกทุกมื้อผ่านโทรศัพท์นานแปดวัน รวม 2,733 มื้อ แล้วถามว่าจำได้ว่ามีความสุขกับการกินแค่ไหน สิ่งที่ทำนายความจำได้คือมื้อที่แย่ที่สุด ไม่ใช่มื้อที่ดีที่สุด และไม่ใช่มื้อสุดท้าย สีสัปดาห์ต่อมาผลยังเป็นแบบเดิม

๑

แต่ทุเรียนมีอีกด้าน และด้านนี้ก็อยู่ในกองเดียวกัน

ใน 147 คำที่เริ่มด้วยความเกลียด มี 46 คำที่กลับมารักทีหลัง คำแรกแบบนี้มีในทุกห้องภาษา ยกเว้นยุโรปตะวันออก

ชาวสวีเดนคนหนึ่งเขียนถึงปลาหมักที่บ้านเกิดว่า คืดคูลี ของอย่างเดียวกันรสแยได้ขนาดนั้นเวลาทำผัด และอร่อยได้ขนาดนี้เวลาทำถูกพอบริโภค ชาวบราซิลคนหนึ่งเรียกซูชิคำแรกว่ารสหมากฝรั่งที่แย่ที่สุดในชีวิต สองปีต่อมาเขาลองใหม่ และเขียนว่ารสต่างไปโดยสิ้นเชิง

พอล โรซิน นักจิตวิทยาที่ศึกษาเรื่องรสที่ต้องหัดชอบมาทั้งชีวิต ถามคนรักพริกกลุ่มเล็กๆ ทางออนไลน์ ร้อยละ 67 บอกว่าความเผ็ดที่ชอบที่สุดคือระดับสูงสุดที่ทนได้ และเขาอ้างงานก่อนหน้าที่พบว่าหมูและหมาในชนบทเม็กซิโก ซึ่งกินเศษอาหารผสมพริกทุกวัน ไม่ได้เริ่มชอบพริกเลย

มนุษย์อาจเป็นสัตว์ชนิดเดียวที่หัดรักสิ่งที่ทำให้ตัวเองเจ็บ

แต่แม้คนที่กลับมารัก ก็ยังเล่าคำแรกที่แย่นั้นได้ คำแรกไม่ได้ถูกลบ มันถูกเขียนทับด้วยคำหลังๆ และยังอ่านออก

๑

ตอนเย็น ปิ่นไม่ยอมกินฟักทอง เธอให้เหตุผลว่ามันสีเหมือนทุเรียน

ฉันไม่เถียง ร่างกายของเธอเพิ่งทำงานที่มันถูกสร้างมาให้ทำ

หลักที่ 3 · คำแรกที่แม่ ร่างกายเรียนจบในครั้งเดียวและเก็บไว้เป็นปี บางคำกลับมา
รักได้ แต่คำแรกยังอยู่ข้างใต้

วันที่สี่ · ปลาดิบ

พักทองขึ้นเดิม เมื่อวานซื้อพักทอง ปิ่นไม่กิน วันนี้ฉันเรียกมันว่าขนมทอง ปิ่นกินสองชิ้น

ลื่นหายก่อนชิม และสิ่งแรกที่มันใช้ทายคือชื่อ

๑

ฉันไม่ได้ภูมิใจกับวิธีนี้นัก มันได้ผลเร็วเกินไป และฉันรู้สึกเหมือนเพิ่งค้นพบอะไรที่คนเลี้ยงเด็กรู้จักมานานแล้ว

คินนั้นฉันจึงไปดูว่าโลกที่โตแล้วต่างจากปิ่นแค่ไหน

๑

ปลาดิบกับซูชิคือคำแรกที่โผล่ในห้องภาษามากที่สุด 8 ห้องจาก 10 ห้อง รวม 43 คำ ในห้องญี่ปุ่น ซูชิโผล่เป็นคำแรกแค่ครั้งเดียว ซึ่งไม่แปลก ที่นั่นมันเป็นของธรรมดา คนที่เขียนถึงมันไม่เคยเข้าร้านซูชิสายพานเลยจนมีลูก แล้วประทับใจกุ้งราดมายองเนส

ห้องอื่นเล่าซูชิคำแรกเหมือนเล่าการกระโดดน้ำ

คนไทยคนหนึ่งเล่าถึงมือปลาดิบครั้งแรกกับครอบครัวตอนเรียนมัธยมต้น วาซาบิจืดขึ้นจมูก ทั้งโต๊ะน้ำหูน้าตาไหล และผู้เขียนเรียกมันว่ามือที่สนุกมาก คู่รักชาวอาร์เจนตินาตื่นเต้นรอกินซูชิมาทั้งเดือน พอได้กินจริงทั้งคู่ทำหน้าขะแยง คลิบนั่นมีคนดูเกินสามล้านครั้ง

ห้องลาตินอเมริกามีคำแรกของซูชิสิบสองคำ มีแค่คำเดียวที่รักตั้งแต่คำแรกแบบไม่มีเงื่อนไข สี่คำเกลียด สามคำเฉย ที่เหลือก้ำกึ่งหรือกลับใจทีหลัง

ซูชิหลายคำไม่ได้แพ้เพราะรสชาติอย่างเดียว บางคำแพ้ตั้งแต่ก่อนเข้าปาก คนที่โตมากับครัวที่ปลาต้องสุก ได้ยินคำว่าปลาดิบ แล้วลั่นก็เตรียมคำตอบไว้ก่อน

๑

ปี 2008 นักวิจัยในอังกฤษทำไอศกรีมรสปลาแซลมอนรมควันขึ้นมาหนึ่งสูตร แล้วให้คนชิมโดยเปลี่ยนแค่ป้าย

กลุ่มที่ได้ยินว่าเป็นไอศกรีม เกลียดมัน และบอกว่ามันเค็มกว่า กลุ่มที่ได้ยินว่าเป็นมูส คาวแซ่เย็น ยอมรับมันได้ ซ่อนเดียวกัน สูตรเดียวกัน อุณหภูมิเดียวกัน

นักวิจัยสรุปว่าระยะห่างระหว่างสิ่งที่คาดกับสิ่งที่ได้ ทำให้เกิดความรู้สึกด้านลบรุนแรง และทำให้รสที่ไม่ได้คาดคิดขึ้นกว่าปกติ

ลิ้นไม่ได้ชิมอาหารเฉยๆ มันชิมระยะห่างระหว่างอาหารกับคำทำนาย

๑

ในกองคำแรก มีคนเล่าให้ฉันรู้ว่าป้ายเปลี่ยนรสได้อย่างไรในชีวิตจริง

ชาวเกาหลีคนหนึ่งกินกวยเตี๋ยวเวียดนามอย่างมีความสุข จนสังเกตเห็นใบไม้ที่รสแปลกๆ ในซาม วินาทีที่เขารู้ตัวว่ามันเป็นผักชี ทุกอย่างก็พัง เขาเขียนว่าแค่พิมพ์เล่าอยู่ตอนนี้ท้องก็ย้งหนัก

ในห้องภาษาจีน คนหนึ่งเล่าถึงมือที่ร้านอาหารในเฉิงตู ทั้งโต๊ะชมว่า "ว้าว เต้าหู้นี้อร่อยมาก" จนเจ้าภาพบอกว่ามันเป็นฟัวกราส์

ชาวอังกฤษคนหนึ่งกินสวิตเบรด ซึ่งคือต่อมชนิดหนึ่งของลูกวัวหรือลูกแกะ ในโรงพยาบาลโดยนึกว่าเป็นโจ๊กข้าวโอ๊ต คนหนึ่งที่เขียนภาษาดัตช์กินอันทะปลาคืออดทอดในโตเกียว แล้วเขียนว่า ความคิดไม่น่าพิศมัยเลย แต่รสอร่อยบ้างล่ะ อีกคนในเว็บบอร์ดภาษาอังกฤษสรุปไว้สั้นกว่าใคร ถ้าไม่มีใครบอกก่อนว่ามันคืออะไร ฉันคงชอบมันมากกว่านี้อีกนิด

ในคำแรก 512 คำ ฉันนับคำที่คนเล่าใช้ถ้อยคำทำนองไม่คิดว่า นึกว่า หรือไม่เหมือนที่คิด ได้ 175 คำ รวบรวมหนึ่งในสาม เส้นที่ฉันขีดไว้ก่อนอ่านคือหนึ่งในสามพอดี ความคิดว่าคำแรกถูกจำเพราะลื่นทลายผิดจึงรอดมาแบบหวุดหวิด

อีกสองในสามที่เหลือไม่ได้แปลว่าไม่มีการทลายผิด โพสต์ส่วนมากยาวแค่ประโยคสองประโยค คนเขียนไม่ได้อธิบายว่าเคยคาดอะไรไว้

๑

ผักชีเป็นตัวอย่างที่ดีว่าคำทำนายไม่ได้มาจากป้ายอย่างเดียว

ห้องเกาหลีมีคำแรกของผักชีสิบคำ มากกว่าห้องไหน งานวิจัยปี 2012 ถามคนหนุ่มสาวในโตรอนโตกว่าหนึ่งพันคนว่าไม่ชอบผักชีไหม คนเชื้อสายเอเชียตะวันออกไม่ชอบร้อยละ 21 คนผิวขาวร้อยละ 17 คนเชื้อสายเอเชียใต้ร้อยละ 7 และคนเชื้อสายตะวันออกกลางร้อยละ 3 แต่คนเชื้อสายเอเชียตะวันออกในตัวอย่างนั้นร้อยละ 27 ไม่เคยกินผักชีมาก่อนเลย นักวิจัยจึงแยกไม่ออกว่าตัวเลขนี้มาจากยีนหรือจากการไม่คุ้น

อีกงานหนึ่งเจอตำแหน่งบนดีเอ็นเอใกล้กลุ่มยีนรับกลิ่น ที่เกี่ยวกับการรู้สึกที่ผักชีรสเหมือนสบู่ ตำแหน่งนั้นอธิบายความต่างระหว่างคนได้ราวครึ่งเปอร์เซ็นต์

ส่วนที่เหลือ ยังไม่มีใครแยกได้ว่าเป็นยีนตัวอื่น หรือเป็นทุกงานที่คุณเคยกินมาก่อนงานนั้น

๑

ก่อนนอน ปีนถามว่าพรงนี้มีขนมทองอีกไหม

ฉันตอบว่ามี ฉันยังไม่บอกเธอว่ามันคือฟักทอง ฉันไม่แน่ใจว่าการบอกความจริงกับการหลอกเด็กให้กินผัก อะไรผิดจริยธรรมมากกว่ากัน ฉันเลือกจดไว้ก่อน

หลักที่ 4 · ลื่นหายก่อนชิม และใช้ชื่อเป็นข้อมูลขั้นแรก คำแรกจำนวนมากไม่ได้เป็นการชิมอาหาร มันคือการชิมระยะห่างระหว่างอาหารกับสิ่งที่คาดไว้

วันที่ห้า . ไก่ทอด

ปิ่นกินพิซซ่าคำแรกในงานวันเกิดลูกพี่ลูกน้อง ตอนเย็นฉันถามว่าพิซซ่าอะไร ปิ่นตอบว่า "ลูกโป่งสีเขียวแตก"

เธोजำรสไม่ได้แล้ว ตั้งแต่วันเดียวกัน แต่เธอจำได้ว่าลูกโป่งแตกตอนเธอกัดคำแรก

๑

คืนนั้นฉันเปิดกองอาหารฝรั่งราคาถูก พิซซ่า 41 คำ เบอร์เกอร์ 37 คำ ไก่ทอด 20 คำ รวมกันเกือบหนึ่งในห้าของคำแรกทั้งหมด และเรื่องที่คนเล่าไม่ค่อยเกี่ยวกับรส

นักเรียนประจำชาวจีนคนหนึ่งคิดถึงบ้าน แม่ของเขาซื้อมอเตอร์ไซค์มากกว่าสี่สิบกิโลเมตร เพื่อเอาเบอร์เกอร์ KFC มาให้ เขากินมันตอนกลางคืน เย็นชืด ทั้งที่ร้องไห้ คำแรกเกือบทำให้เขาอาเจียน มันไม่หอมและไม่อร่อยเหมือนที่เขียนกันในเรียงความ

หลายปีต่อมาเขาเขียนว่า เขายังจำเบอร์เกอร์ชิ้นนั้นได้

ในปักกิ่งปี 1988 เด็กคนหนึ่งได้กิน KFC ชุดแรกที่ร้านใกล้ประตูเทียนเหมิน ร้าน KFC แห่งแรกของจีนเพิ่งเปิดตรงนั้นเมื่อปลายปีก่อนหน้า สิ่งที่เขาจำได้คือเขากินมันกับน้ำที่พ่อแม่หิ้วมาจากบ้าน

ในเมืองไทย คนหนึ่งเล่าว่า KFC ครั้งแรกของตัวเองคือวันเกิดพี่ชายข้างบ้านเมื่อสี่สิบกว่าปีก่อน และไม่ได้เขียนสักคำว่ามันรสชาติอะไร

ในตุรกี เด็กคนหนึ่งได้เบอร์เกอร์ชิ้นแรกจากพ่อในวันที่ต้องไปโรงพยาบาล ตอนนั้นเบอร์เกอร์เป็นของฟุ่มเฟือย เขาเขียนว่า ไม่เคยลิ้มน้ำใจของพ่อครั้งนั้นเลย

๑

ในมอสโก แมคโดนัลด์สาขาแรกเปิดที่จัตุรัสพุซกินเมื่อวันที่ 31 มกราคม 1990 คิวเริ่มตั้งแต่สี่ วันแรกมีลูกค้าราวสามหมื่นคน เป็นสถิติวันเปิดร้านของแมคโดนัลด์ ณ ตอนนั้น

วัยรุ่นคนหนึ่งที่เป็นกินในฤดูใบไม้ผลิปีนั้นเขียนว่า มันคือเกาะเล็กๆ ที่ทุกอย่างสวยงาม ไม่มีอะไรขาดแคลน และทุกคนยิ้มให้คุณ อีกคนเขียนว่าจำได้ว่าคิวยาวมาก แต่เขากับเพื่อนในห้องก็ยืนจนถึง และไม่มีวันลืมว่าวันนั้นมีความสุขกับอาหารแค่ไหน

ที่กินซ่า โตเกียว ปี 1971 พ่อแม่พาเด็กคนหนึ่งไปกินแฮมเบอร์เกอร์ที่ร้านแมคโดนัลด์ ซึ่งผู้คนยืนกินกันบนถนนคนเดิน เขาเขียนว่า จำภาพนั้นได้ชัดกว่ารสชาติมาก

ส่วนในห้องภาษาจีนมีสองคนเขียนแทบเหมือนกัน คนหนึ่งว่าตอนนี้ก็รสชาติตอนนั้น ไม่ออกแล้ว อีกคนว่าจริงๆ ลืมรสไปแล้ว นักเขียนชาวเกาหลีคนหนึ่งเขียนถึงพิซซ่าคำแรกว่า จำรสไม่ค่อยได้ แต่คงกินอย่างอร่อย

ฉันอ่านประโยคสุดท้ายซ้ำหลายรอบ เขาจำได้ว่ามันอร่อยโดยไม่ได้จำรส เขาจำคำตัดสินได้ แต่จำหลักฐานไม่ได้

๑

ฉันนับว่าคำแรกก็คำที่มีคนเล่าพูดถึงสถานที่ คนที่อยู่ด้วย โอกาส หรือราคา ได้ 401 คำจาก 512 รวบรวมในห้า

งานสำรวจคนอังกฤษ 886 คนเรื่องมือที่จำได้ดีที่สุดพบสิ่งเดียวกันจากอีกฝั่ง ตัวรวมของมือที่จำได้คือสองอย่างที่มาคู่กัน คนที่กินด้วยกับสิ่งที่กิน ส่วนสถานที่และบรรยากาศตามมาเป็นอันดับสาม งานนี้ถามเฉพาะมือที่จำได้ในทางดี

๑

คำแรกแบบนี้มีด้านเศร้าด้วย ของที่รอนานไม่ได้อร่อยเท่าที่รอเสมอไป

ในยุโรปตะวันออก จากเรื่องเล่าสืบแปดเรื่องที่บอกชัดว่าเป็นครั้งแรก มีแค่สี่คำที่บอกว่ารัก ที่เหลือส่วนมากไม่ได้บอกเลยว่ารู้สึกอย่างไร บางคำเป็นความงง บางคำเป็นความผิดหวัง เด็กหญิงชาวโปแลนด์คนหนึ่งผิดหวังเล็กน้อยกับทับทิมลูกแรก เพราะแม่ลืมนึกว่าของฟุ่มเฟือยในฝันของเธอมีเมล็ดเยาะขนาดนั้น ส่วนในห้องตะวันออกกลาง ชาวตุรกีคนหนึ่งที่ได้กินแฮมเบอร์เกอร์ร้านท้องถิ่นยุคแปดสิบ และรักมัน เขียนว่า ไม่รู้ว่าเดี๋ยวนี้ใครจะชอบไหม แต่ตอนนั้นมันมีรสที่ไม่เหมือนอะไรเลย

และมีคำแรกหนึ่งที่ทำให้ฉันหยุดอ่านไปพักหนึ่ง

ปี 2014 ทีมข่าวของรายการโทรทัศน์ดัดซ์รายการหนึ่ง เอาช็อกโกแลตแท่งไปให้ชาวสวนโกโก้ในไอวอรีโคสต์ คนกลุ่มนี้ปลูกโกโก้มาทั้งชีวิตแต่ไม่เคยกินช็อกโกแลตเลย ชาวสวนคนหนึ่งชื่อเอ็นดา อัลฟองส์ หาเงินได้วันละราวเก้าดอลลาร์ และเลี้ยงคนสิบห้าคน ช็อกโกแลตแท่งหนึ่งราคาเกือบสามดอลลาร์ เขากัดคำแรกแล้วพูดว่า โอ้ ดีจังหวานมาก

อีกคนในวงเดียวกันพูดว่า เรารับกันเพราะปลูกโกโก้เป็นงานหนัก ตอนนี้เราได้ชื่นชมผลของมัน ช่างเป็นเกียรติที่ได้ชิม

คนพวกนั้นปลูกรสนี้มาทั้งชีวิต และเพิ่งได้คำแรกของมันในวันนั้น

๑

ก่อนนอน ฉันถามปิ่นอีกครั้งว่าพิชชาสอะไร

"ลูกโป่ง" ปิ่นตอบ แล้วถามว่าพรุ่งนี้มีงานวันเกิดอีกไหม

หลักที่ 5 · คำแรกที่ไม่ลิ้มรสในหามื้อที่ คน หรือโอกาส อยู่ในนั้นด้วย และหลายคำเหลือแต่สิ่งเหล่านั้น รสชาติหายไปแล้ว

วันที่หก · หอยเม่น

นมยี่ห้อเดิมหมด แม่ซื้อยี่ห้อใหม่มาแทน ปิ่นจิบคำเดียวแล้ววางแก้ว "ไม่ใช่อันเดิม"

ฉันถามว่าอันเดิมคืออะไร ปิ่นตอบไม่ได้ ลิ่นจำไม่ได้ว่าของเดิมคืออะไร แต่มั่นรู้ทันทีว่าอันนี้ไม่ใช่

๑

คืนนั้นฉันพบว่าปิ่นเพิ่งทำซ้ำการทดลองที่นักวิจัยในยุโรปทำมาหลายปี

นักวิจัยกลุ่มหนึ่งให้คนกินอาหารโดยไม่บอกว่าจะมีการทดสอบความจำ ภายหลังจึงให้ชิมใหม่ บางจานเป็นของเดิม บางจานถูกแก้ไขเล็กน้อย คนที่ถูกทดสอบปฏิบัติเหมือนที่ถูกต้อง แต่ชี้จานเดิมได้แม่นยำไม่ต่างจากการเดา นักวิจัยสรุปว่าความจำเรื่องอาหารถูกปรับมาให้จับความใหม่และความเปลี่ยนแปลง มากกว่าให้จำอาหารที่เคยกิน

อีกงานหนึ่งให้เด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ กินคัสตาร์ดธรรมดาถ้วยหนึ่ง วันรุ่งขึ้นทดสอบว่าจำได้ไหม ทุกช่วงวัยจำได้เหมือนกัน

ลิ่นไม่ได้มีไว้จำ มันมีไว้จับผิด

นมยี่ห้อเดิมคือไม้บรรทัดของปิ่น ลิ่นไม่ได้เก็บไม้บรรทัดไว้ให้ดู มันเก็บไว้ใช้วัด

และหนูก็เป็นแบบเดียวกัน เมื่อหนูได้ชิมรสที่ไม่เคยเจอ สมองส่วนรับรสของมันเป็นแหล่งสารสื่อประสาทชื่ออะเซทิลโคลีนเพิ่มขึ้น พอร์สนั้นคุ้นชิน ระดับก็ลดลงจนเท่ากับรสที่คุ้นอยู่แล้ว ความตื่นตัวมีให้แก่ของใหม่

ชาวเวียดนามสองคนในกระทู้เดียวกันเขียนถึงเฟอร่าดังในฮานอยแบบเดียวกัน ชามแรกจำได้ ชามที่สองไม่ตื่นเต้นแล้ว คนหนึ่งเขียนด้วยว่าทั้งที่รสไม่ได้เปลี่ยน

รสไม่ได้เปลี่ยน คนกินเปลี่ยน

๑

ถาลิ้นจับแต่ความต่าง คำแรกที่ลิ้มไม่ลงบางคำก็ไม่ได้เป็นคำแรกของอาหาร มันเป็นคำแรกของตัวจริง

ไข่อยเม่นคือตัวอย่างที่ชัดที่สุดในกอง และชื่อภาษาไทยของมันก็ผุดตั้งแต่คำแรก ส่วนที่กินไม่ใช่ไข่อย เม่นคือต่อมเพศของหอยเม่น ทั้งรังไข่ของตัวเมียและอวัยวะของตัวผู้

นักวิจัยญี่ปุ่นปี 1964 ลองถอดสารที่ละตัวออกจากน้ำสกัดหอยเม่น แล้วพบสารห้าตัวที่ขาดไม่ได้ กลูตาเมตให้อูมามิ โกลูชินกับอะลานีนให้รสหวาน วาลีนกับเมไทโอนีนให้รสขม รสหอยเม่นที่ดีจึงมีขมนิดๆ เป็นส่วนผสมอยู่แล้ว

แต่ขมได้อีกสองทาง ทางแรกคือฤดูกาล งานวิจัยที่ฟุกุชิมะพบว่ารังไข่ที่สุกเต็มที่ของหอยเม่นพันธุ์หนึ่ง มีรสขมเกินร้อยละ 95 ของตัวอย่างที่เก็บในเดือนพฤศจิกายนและกุมภาพันธ์ ทางที่สองคือสารส้ม ร้านค้าใส่สารส้มเพื่อให้หอยเม่นในถาดไม่ไหม้และงานวิจัยของญี่ปุ่นระบุว่าถ้าใส่มากเกินไปจะได้รับความขมที่มีลักษณะเฉพาะ และตัวอย่างที่ใช้สารส้มน้อยได้คะแนนจากคนชิมสูงกว่า

ตอนนี้ลองอ่านคำแรกพวกนี้อีกครั้ง

คนญี่ปุ่นคนหนึ่งเขียนว่า หอยเม่นที่ทุบเปลือกหามา กินสดๆ ทำให้ช็อก เพราะรู้จักแต่หอยเม่นกลั่นสารส้มที่แม่เคยกิน ชาวเกาหลีคนหนึ่งเขียนว่า ไข่อยเม่นที่ตัวเองรู้จัก รสเหมือนยาฆ่าเชื้อและขมนิดๆ แต่ที่ร้านโอมากาเสะคีนนั้นคือโลกใหม่ อีกคนกินหอยเม่นที่แช่น้ำเกลือแทนสารส้ม แล้วเขียนว่า วินาทีที่กินคือช็อก มีแต่อูมามิของหอยเม่นหวานเกินเรื่อง และละลายในปากแทบทันที

ทั้งสามคนเคยกินหอยเม่นมาก่อน ทั้งสามคนเพิ่งได้คำแรกของมัน

๑

ของที่ชื่อเดียวกันอาจเป็นสัตว์คนละตัวก็ได้

หอยแมลงภู่ที่ขายในเมืองไทยคือ *Perna viridis* หอยแมลงภู่สีเขียวของเอเชีย ส่วนหอยแมลงภู่สีน้ำเงินที่ร้านอาหารเรียกว่าบลูมัสเชิล อยู่ในสกุล *Mytilus* เป็นญาติกันแต่คนละสกุล หอยแมลงภู่ไทยวางไข่ได้ทั้งปีในน้ำทะเลอุ่น ขณะที่ *Mytilus edulis* ทนน้ำ

อ่านต่อเนื่องได้ราว 29 องศาเซลเซียส ฉันหาเอกสารยืนยันไม่ได้ว่าไทยเลี้ยงหอยสีน้ำเงินเองหรือไม่ ฉันจึงพูดได้แค่ว่ามันอยู่สบายในน้ำที่เย็นกว่าทะเลไทย

แล้วรสต่างกันไหม

งานวิจัยปี 2026 ชิ้นหนึ่งเทียบหอยสามชนิด สองชนิดในสกุล *Mytilus* กับหอยเขียว *Perna viridis* ทั้งสองชนิดของ *Mytilus* ได้คะแนนอูมามีสูงกว่าหอยเขียว สารที่แบกรสไว้มากที่สุดคือกลูตาเมตกับไกลซีน ตัวอย่างยังเล็ก ชนิดละสามกลุ่มต่อเพศ และงานนี้ไม่ได้วัดเนื้อสัมผัส ใครที่บอกว่าเนื้อหอยสองชนิดนุ่มหรือเหนียวต่างกันแค่ไหน ฉันก็ยังหางานวัดตรงๆ มายืนยันไม่ได้

แต่งงานเดียวกันพบสิ่งที่ฉันไม่ได้ตามหา เพศของหอยเปลี่ยนรส และเปลี่ยนไม่เหมือนกันในแต่ละชนิด ฉันจึงบอกไม่ได้ว่าเพศไหนอร่อยกว่า แต่ดูเพศได้ด้วยตา ในหอยทั้งสามชนิดที่เก็บก่อนฤดูวางไข่ เนื้อสีส้มอมเหลืองคือตัวเมีย เนื้อสีขาวนวลคือตัวผู้

คนที่เลือกหอยตัวสีส้มหรือตัวสีขาวมาทั้งชีวิต อาจไม่เคยคิดว่ามันคือการเลือกเพศ

๑

ห้องอื่นก็มีรูปแบบนี้

คนหนึ่งในเว็บไซต์ภาษาอังกฤษเขียนว่า เขาอายุยี่สิบสองตอนได้กินมะเขือเทศจริงๆ ครั้งแรกในยุโรปใต้ งานวิจัยปี 2012 พบว่าการกลายพันธุ์ที่นักปรับปรุงพันธุ์คัดไว้ให้มะเขือเทศสุกเป็นสีแดงเสมอกันทั้งลูก ทำให้น้ำตาลในผลลดลง และงานปี 2017 ที่เทียบมะเขือเทศ 398 สายพันธุ์พบสารให้กลิ่นรสสิบสามชนิดที่ลดลงในพันธุ์สมัยใหม่ มะเขือเทศในซูเปอร์มาร์เก็ตไม่ได้โกหก มันแค่ถูกเลือกมาให้ทำหน้าที่ยื่น

หญิงชาวสวีเดนคนหนึ่งซื้อมะม่วงจากปากีสถานที่ดูเหมือนเน่ากลับบ้าน แล้วเขียนว่าไม่มีวันเคี้ยวได้เลยว่ามันจะอร่อยขนาดนั้น

๑

ตอนเย็น ฉันขอให้แม่ซื้อนมยี่ห้อเดิมกลับมา ปีนจิบแล้วไม่พูดอะไรเลย

ความเจียนนั้นคือคำชมที่ดีที่สุดที่ฉันให้ได้ มันแปลว่าไม่มีอะไรผิด

หลักที่ 6 . ลื๋นไม่ได้มีไว้จำว่าอะไรเหมือนเดิม มันมีไว้จับว่าอะไรเปลี่ยน ของบางอย่างที่คุณคิดว่ารู้จัก คุณอาจยังไม่เคยได้คำแรกของตัวจริง

วันที่เจ็ด · ของแพงสืออย่าง

วันเกิดแม่ ทั้งบ้านไปกินบุฟเฟต์โรงแรม แม่พาฉันไปด้วยในโทรศัพท์ ปิ่นชม
ฟักราส์หนึ่งคำ แล้วสรุปในคำเดียวว่า "ดับ"

เธอไม่ผิด และคนเกาหลีคนหนึ่งในกองคำแรกของฉัน จ่ายเงินสี่หมื่นวอนเพื่อมาถึงข้อ
สรุปเดียวกัน

๑

เขาซื้อฟักราส์กระป๋องมาลองครั้งแรกในชีวิต แล้วเขียนว่า อิม ดับวัวร์่อยกว่า

อีกคนกินฟักราส์สดที่ฝรั่งเศสครั้งแรกและครั้งเดียว แล้วเขียนว่ารสเหมือนดับที่ร้าน
อาหารว่างข้างบ้านขายคู่กับไส้กรอกเลือด จานละสามพันวอน อีกคนเปรียบเทียบ
อย่างใจดีกว่านั้น ถ้าดับร้านข้างบ้านคือคุกกี้ช็อกโกแลตชิป ฟักราส์ก็คือคุกกี้
ช็อกโกแลตชิปแบบนุ่ม

มีคนเดียวในเจ็ดคนที่รัก คนนั้นกินที่โรงแรมไฮแอตต์เมื่อนานมาแล้ว และเขียนว่ามัน
ไม่มีกลิ่นและอร่อย ทั้งที่ปกติกินดับไม่ได้ ส่วนสามคนที่บอกชดว่านั้นเป็นครั้งแรกใน
ชีวิต ไม่มีใครรักเลย

คืนนี้ฉันกลับไปหาคำถามที่ทำให้ฉันเริ่มอ่าน คนไทยคนหนึ่งลืมไม่ลงสืออย่าง ฉันอยากรู้
ว่าสืออย่างนั้นมีอะไรอยู่ข้างใน

๑

เนื้อวากิว A5 ตัวอักษรกับตัวเลขในชื่อนี้คือเกรดสองชั้น A คือสัดส่วนเนื้อที่ได้จากซาก
วัว ต้องได้ตั้งแต่ร้อยละ 72 ขึ้นไป ส่วนเลข 5 คือคุณภาพ ซึ่งต้องมีคะแนนลายไขมัน
ตั้งแต่ 8 ถึง 12 จากเต็ม 12 ซากวัวดำญี่ปุ่นโดยเฉลี่ยในปี 2011 ได้คะแนนลายไขมัน
5.8 และได้เกรดแค่ 4

ฉันเคยอ่านว่าไขมันวากิวพิเศษเพราะเป็นไขมันคนละชนิดกับวัวทั่วไป งานที่เลี้ยงวา
กิวกับวัวโฮลสไตน์ด้วยอาหารเดียวกันพบภาพที่ต่างออกไป วากิวมีไขมันแทรกในเนื้อ

ร้อยละ 32.1 โฮลสโตนร้อยละ 17.3 แต่สัดส่วนกรดโอเลอิกในไขมันใกล้เคียงกันมา ร้อยละ 50.0 กับ 47.5 และความต่างนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความต่างที่ใหญ่ที่สุด อยู่ที่ปริมาณไขมัน ชนิดของไขมันต่างกันน้อยกว่ามาก และงานนี้ใช้วัวแค่หกตัวกับห้า ตัว

แล้วก็มีการค้น งานวิจัยปี 2021 พบว่ากลิ่นที่คนญี่ปุ่นเรียกว่ากลิ่นวาภิว ไปด้วยกับกับ สารกลุ่มแลกโตนสามตัว และคณะผู้วิจัยบอกรายงานว่ากลิ่นคล้ายมะพร้าว

ส่วนอูมามิ เนื้อวัวไม่ได้เด่น เนื้อวัวทั่วไปมีกลูตาเมตอิสระราว 10 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัม สหราชอาณาจักรมีราว 1,608 ซีพาร์มีจาโน 1,680 ฉันทาตัวเลขเฉพาะของวา กิวไม่เจอ แต่ก็ไม่มีเหตุให้คิดว่ามันจะกระโดดขึ้นไปถึงระดับสหราชอาณาจักร

ชาวไต้หวันคนหนึ่งเขียนถึงวาภิวคำแรกว่า วัว เต็มปากไปด้วยมันจริงๆ คำนั้นถูกต้อง ที่สุดที่ฉันอ่านมา

๑

ฟัวกราส์ รายงานของคณะกรรมการวิทยาศาสตร์ของสหภาพยุโรปปี 1998 ระบุว่าดับ ห่านที่ถูกขุนมีไขมันร้อยละ 55.8 หนัก 982 กรัม ดับห่านปกติมีไขมันร้อยละ 6.6 หนัก 76 กรัม ดับที่กลายเป็นฟัวกราส์หนักขึ้นราวสิบสามเท่า และเกินครึ่งของมันคือไขมัน

ภาพสลักในสุสานของเมเรอูกา ขุนนางชั้นสูงของอียิปต์ราชวงศ์ที่หก แสดงคนกำลังยัด อาหารเข้าปากนก แต่ยังสรุปไม่ได้ว่าคนสมัยนั้นทำเพื่อเอาดับ

ไข่อยเม่น ซึ่งไม่ใช่ไข่ มีรสหวาน อูมามิ และขมนิดๆ อยู่ในตัว และขึ้นกับฤดูกาลวิธี เก็บมาก ในกองคำแรกมีคนชาวญี่ปุ่นที่เขียนว่ามันละลายแทบทันทีและหวานเกิน เรื่อง และมีชาวจีนที่เขียนว่ามันเย็นตัวสั้น

พระกระโดดกำแพง มาจากผู้โจว ทางใต้ของจีน ตำนานเล่าว่าในยุคจักรพรรดิฉินแห่งราชวงศ์ซิง พ่อครัวชื่อเจิ้งซุนฟา ปรับสูตรซุปรหม่อนนี้จนเป็นที่รู้จัก แล้วบัณฑิตคนหนึ่งได้กลิ่นจนแต่งกลอนว่า

เปิดไห กลิ่นเนื้อหอมไปถึงเพื่อนบ้านสี่ทิศ พระได้กลิ่น ทั้งสมาธิ กระโดดข้าม กำแพงมา

ฉันเรียกมันว่าตำนาน เพราะหาหลักฐานร่วมสมัยไม่เจอ ส่วนที่ยืนยันได้คือหน้าเว็บ
ของรัฐบาลมณฑลฝูเจี้ยน ซึ่งบอกว่ามันใช้วัตถุดิบหลักได้ถึงสามสิบอย่าง เครื่องปรุง
อีกสิบสองอย่าง และใช้เวลาเตรียมหนึ่งถึงสองวัน

ในหม้อนั้นมีแฮม ไก่ หอยเชลล์แห้ง และเห็ดหอมแห้งอยู่ด้วยกัน นี่คือสูตรที่นักเคมี
อาหารจะเขียนถ้าให้ออกแบบอูมามิ กลูตาเมตอยู่ในแฮมกับหอยเชลล์ ส่วนเนื้อไก่กับ
เห็ดหอมให้สารอีกกลุ่มที่เรียกว่านิวคลีโอไทด์ เมื่อสองกลุ่มนี้มาเจอกัน ลิ้นจะรับ
กลูตาเมตได้ไวขึ้นมาก ตัวช่วยของฉันคำนวณจากตารางในงานทบทวนชิ้นหนึ่ง ได้ว่า
เมื่อนิวคลีโอไทด์ชื่อ IMP อยู่ด้วย คนรับรู้กลูตาเมตได้ด้วยความเข้มข้นต่ำลงราว 63
เท่า

๑

แล้วทฤษฎีละลายในปากของฉันล่ะ

พระกระโดดกำแพงเสร็จพร้อม อะไรที่จะละลายก็ละลายไปตั้งแต่อยู่ในไหแล้ว เนื้อว่า
ทั่วไปไม่ใช่อาหารอูมามิเด่น และตัวเลขของวากิวโดยเฉพาะฉันก็หาไม่เจอ ไขมันใน
หอยเม่นยังไม่มีใครวัดให้ฉันดู และฉันหางานที่วัดว่าฟิวราสละลายที่อุณหภูมิเท่าไร
ไม่เจอ

เท่าที่ฉันหาข้อมูลได้ ของแพงสี่อย่างนี้ไม่ได้มีเคมีชุดเดียวกัน ฉันเดาผิดตั้งแต่สูตร

สิ่งที่มันมีร่วมกันจริงๆ นอกจานี้ ทั้งสี่อย่างไม่อยู่ในสำรับประจำวันของครัวไทย ทั้ง
สี่อย่างหากินยาก และมักได้กินในวันพิเศษ เนื้อสัมผัสของทั้งสี่อย่างก็ไม่มีคู่เทียบใน
สำรับประจำวัน

ระยะห่างแบบนี้ไม่ได้รับประกันความอร่อย เจ็ดเรื่องเล่าของฟิวราสในห้องเกาหลี
บอกเรื่องนี้ชัด ระยะห่างแค่ทำให้ลิ้นมีโอกาสหายผิดสูง ส่วนผลจะออกมาเป็นความทั้ง
หรือความผิดหวัง ขึ้นกับว่าลิ้นนั้นเคยกินอะไรมา และวันนั้นนั่งอยู่กับใคร

คนไทยคนนั้นลืมนั่งครบทั้งสี่ครั้ง ฉันไม่รู้ว่าเป็นเพราะอะไร ฉันรู้แค่ว่าราคาอย่างเดียว
ไม่น่าพอจะอธิบาย

๑

ก่อนกลับบ้าน ปิ่นเดินผ่านตลาดไข่ม้วนที่วางมาทั้งเปลือก แล้วถามว่ามันคืออะไร
ฉันตอบว่ามันคือส่วนหนึ่งของหอยม้วน ไม่ใช่ไข่

ปิ่นมองมันอยู่นาน แล้วพูดว่า "ไม่เอา" ฉันคิดว่าครั้งนี้เธอตัดสินใจจากหนาม

หลักที่ 7 · ราคาอย่างเดียวไม่ได้ทำให้คำแรกถูกจำ ระยะห่างจากสิ่งที่ลื่นเคยกิน
ต่างหาก และระยะห่างพาไปได้ทั้งความทิ้งและความผิดหวัง

วันที่แปด • คำแรกที่คนอื่นจำแทน

ฉันเปิดสมุดของแม่ป็นอีกครั้ง หน้าแรกยังเขียนว่า กล้วยน้ำว้าบาด สองซ็อน ยัม ปิ่นจะไม่มีวันจำคำนั้นได้ แต่แม่จดไว้แทนแล้ว

คำแรกที่เจ้าของจำเองไม่ได้ มักมีคนอื่นจำแทน และบางวัฒนธรรมทำเรื่องนี้เป็นพิธี

๑

ในญี่ปุ่น เด็กอายุราวหนึ่งร้อยวันจะได้มือแรกในพิธีชื้อโอคุอิโซเมะ ความจริงเด็กไม่ได้กิน ผู้ใหญ่แค่ทำท่าป้อน บนถาดมีข้าว ชุป กับข้าว และก้อนหินเล็กๆ หนึ่งก้อน เรียกว่า หินทำให้ฟันแข็ง คำอวยพรที่ตัวช่วยของฉันอ่านมาคือ ขอให้เด็กคนนี้ไม่ลำบากเรื่องกินไปตลอดชีวิต

ราชสำนักเฮอันเมื่อราวพันปีก่อนก็มีพิธีชื้อทำนองเดียวกันช่วงปีใหม่ กินหัวไชเท้า แต่งเมลอน และปลาอายุอัด พจนานุกรมญี่ปุ่นเล่มหนึ่งบอกว่าคำว่าฟันในชื่อพิธีนั้น เดิมหมายถึงอายุ

ในอินเดีย พิธีป้อนอาหารแข็งครั้งแรกเรียกว่าอันนะประสนะ คัมภีร์โบราณฉบับหนึ่งกำหนดไว้ที่เดือนที่หก พอกินก่อน แล้วจึงป้อนลูกด้วยอาหารที่เลือกตามสิ่งที่อยากให้ลูกเป็น ปลา ถ้าอยากให้อ้วนไว เนื่อกพาร์ทริดจ์ ถ้าอยากให้อ้วนหน้าสมบูรณ์ เนื่อกอีกชนิดหนึ่ง ถ้าอยากให้อายุยืน ทุกวันนี้หลายครอบครัวใช้ข้าวหรือข้าวหุงนมหวานแทน

ทั้งสองพิธีจัดคำแรกให้เด็กที่จะจำมันไม่ได้ และทั้งสองพิธีมีคนยืนดูอยู่รอบตัวเด็ก

๑

ตัวช่วยของฉันกลับมาพร้อมพิธีคำแรกจากแปดวัฒนธรรมที่ยืนยันได้ ฉันเล่าได้ไม่หมด แต่สิ่งที่ทำให้ฉันหยุดอ่านคือของที่พิธีเหล่านั้นเลือก

ในญี่ปุ่น จักรพรรดิถวายข้าวใหม่ของปีแด่เทพเจ้าแล้วเสวยเอง ในพิธีนินาเมะไซ ซึ่งกำหนดวันไว้ที่ 23 พฤศจิกายนมาตั้งแต่ปี 1873 คัมภีร์เลวินิตซ็อ 23:14 ห้ามกินนม

ปัง ข้าวคั่ว หรือรวงข้าวสดจากพืชผลใหม่ จนกว่าจะถวายเป็นเครื่องบูชาแล้ว ในเกาหลี ข้าวใหม่ของปีต้องถวายบรรพบุรุษก่อน ครอบครัวจึงกิน ในเอสวาตินี พิธีอินควาลาให้ กษัตริย์กัดพืชผลใหม่ที่แรงที่สุดของฤดูเป็นคนแรก จนกว่ากษัตริย์จะกัด ไม่มีใครเริ่ม ในอังกฤษ วันที่ 1 สิงหาคมเป็นวันที่ขนมปังก้อนแรกจากข้าวสาลีใหม่ได้รับพร

ข้าว ธัญพืช ข้าวสาลี ทุกอย่างเป็นอาหารหลัก เป็นของประเภทเดียวกับกล้วยบดใน สมุดของแมป็น ของที่ไม่มีใครจำคำแรกของตัวเองได้ เพราะมันมาถึงก่อนความจำ

คนจำคำแรกของข้าวไม่ได้ หลายวัฒนธรรมจึงจัดคำแรกของข้าวขึ้นใหม่ทุกปี

ฉันต้องบอกอีกด้านด้วย ตัวช่วยของฉันอ่านเหตุผลของทุกพิธีที่มันเจอ ไม่มีพิธีไหน เขียนว่าทำเพื่อให้จำคำแรก เหตุผลที่เขียนไว้คือการขอบคุณ การขออนุญาต การบอก ว่าใครได้กินก่อนใคร และโชค คำว่าจำแทน เป็นการอ่านของฉันทเอง ไม่ใช่คำของคน จัดพิธี

๑

มีพิธีหนึ่งในเกาหลีที่ท่ากลับข้าง ชาวนาเลือกรวงข้าว ข้าวฟ่าง และข้าวฟ่างทาง กระรอก ที่สุกงามที่สุด แหว่นไว้บนผนังบ้าน และไม่กินมันไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ภายหลังมันกลายเป็นเมล็ดพันธุ์ หรือของถวายบรรพบุรุษ

มันเป็นคำแรกที่ถูกรับไว้โดยไม่มีใครกัด

๑

พิธีเดียวในกองที่ทำให้การได้ชิมครั้งแรกเป็นเหตุการณ์ในตัวเอง อยู่ในศาสนา ยู ดาย เมื่อได้กินผลไม้ชนิดหนึ่งเป็นครั้งแรกของฤดู ชาวยิวที่ถือเคร่งจะกล่าวคำอวยพร ที่ขอบคุณที่ได้มีชีวิตมาถึงวันนี้ และธรรมเนียมคือให้กล่าวตอณิน ไม่ใช่ตอณิน

ในคืนที่สองของวันขึ้นปีใหม่ของชาวยิว พวกเขาว่างผลไม้ที่ยังไม่ได้กินในฤดูนั้นไว้บน โต๊ะ เพื่อให้มีเหตุให้กล่าวคำอวยพรนั้น

นี่คือวัฒนธรรมที่จัดตารางให้คำแรกเกิดขึ้น พวกเขามีคำแรกอย่างน้อยปีละครั้ง ฉันยัง ไม่มีเลยสักครั้ง

๑

คำแรกที่ราคาพุ่งจนทางการต้องสั่งห้าม มาจากเอโดะ เมืองที่ต่อมาคือโตเกียว ปลาโอตัวแรกของฤดูเรียกว่าฮัตสึกัตสึโอะ งานวิจัยในวารสารวิทยาศาสตร์การปรุงอาหารของญี่ปุ่นปี 2005 ระบุว่าช่วงปลายทศวรรษ 1700 ปลาโอตัวแรกเป็นที่นิยมจนราคาพุ่ง และรัฐบาลโชกุนต้องออกคำสั่งห้ามซ้ำหลายครั้ง

วิกิพีเดียภาษาญี่ปุ่นยกวลีหนึ่งมาประกอบ แปลว่า ต่อให้ต้องเอาเมียไปจำนำ ก็ต้องได้กินปลาโอตัวแรก ตัวช่วยของฉันทามหาที่มาจากมันทั้งคิน ไม่เจอชื่อคนแต่ง ไม่เจอปิ ไม่เจอหนังสือเล่มไหน ฉันทิ้งยกมันมาให้ดูได้ แต่รับรองไม่ได้ว่ามีใครในเอโดะพูดมันจริง

สำนวนที่ว่ากินของแรกของฤดูแล้วอายุยืนขึ้นเจ็ดสิบห้าวันก็เช่นกัน ตัวอย่างที่เก่าที่สุดที่ตัวช่วยหาเจออยู่ในงานเขียนปี 1945

ภรรยาในเอโดะอาจปลอดภัยกว่าที่วลีนั้นทำให้ฉันกังวล

๑

ตอนเย็น ฉันขอให้แม่เพิ่มคอลัมน์ในสมุด วันที่ อาหาร ใครอยู่ด้วย ป็นพูดว่าอะไร

แม่ถามว่าจะเก็บไว้ทำไม ฉันตอบว่าเพื่อวันหนึ่งป็นอยากรู้ว่าคำแรกของตัวเองหน้าตาเป็นอย่างไร แม่ไม่ได้ถามต่อ แต่แม่ก็ไม่ได้ลบคอลัมน์นั้น

วันนั้นป็นไม่ได้ชิมอะไรใหม่ แถวแรกของคอลัมน์จึงว่างอยู่หนึ่งวัน

หลักที่ 8 · คำแรกที่คนจำเองไม่ได้ มักมีคนอื่นจำแทน และหลายวัฒนธรรมจัดคำแรกของอาหารหลักขึ้นใหม่ทุกปี

วันที่เก้า · จำติดแน่น

ฉันถามปิ่นว่าฟิวเกราส์ที่โรงแรมเป็นอย่างไร ปิ่นตอบทันทีว่า "หวาน อร่อย ปิ่นกินหมดเลย"

วันนั้นปิ่นกินมันคำเดียว แล้วพูดว่าดับ ความจำของเธอแก่เรื่องภายในสองวัน และมั่นใจกว่าวันที่มันเกิดขึ้นจริง

๑

ฉันไม่แก้ให้ปิ่น ฉันไปอ่านแทน และพบว่าผู้ใหญ่อีกทำแบบเดียวกัน แค่ว่า

วันที่ 12 กันยายน 2001 นักวิจัยสองคนที่มหาวิทยาลัยดุ๊กในสหรัฐฯ ให้นักศึกษา 54 คนจดว่าได้ยินข่าวเครื่องบินชนตึกเมื่อวานตอนไหน อยู่ที่ไหน กับใคร และจดเรื่องธรรมดาอีกเรื่องหนึ่งจากช่วงเดียวกัน จากนั้นตามถามซ้ำ บางคนหลังหนึ่งสัปดาห์ บางคนหลังหกสัปดาห์ บางคนหลังสามสัปดาห์

ทั้งสองความจำเพี้ยนไปจากที่จดไว้ในอัตราใกล้เคียงกัน ที่ต่างคือความรู้สึก ความจำเรื่องข่าวใหญ่ยังชัดและยังมั่นใจ ความจำเรื่องธรรมดาจางทั้งความชัดและความมั่นใจ นักวิจัยเขียนว่าความจำแบบนี้ไม่ได้พิเศษที่ความแม่นยำ มันพิเศษแค่ที่ความรู้สึกว่าแม่น

อีกงานหนึ่งตามคนกลุ่มใหญ่ไปสิบปี ความจำเพี้ยนเร็วในปีแรก แล้วนิ่ง ความมั่นใจสูงตลอดทาง และจุดที่จำผิดมักถูกเล่าซ้ำแบบผิดเดิม แทนที่จะถูกแก้

ความมั่นใจอยู่ได้นานกว่ารายละเอียด

๑

งานเหล่านั้นไม่ได้วัดเรื่องอาหาร และฉันหางานที่ตามความจำเรื่องอาหารขึ้นเดียวไปหลายปีไม่เจอเลย ชื่อนั้นยังว่าง

แต่ที่วัดได้ชี้ไปทางเดียวกัน งานที่ให้คนบันทึกทุกมื้อนานแปดวันพบว่า แม่ถามทันทีหลังกิน ความสุขที่คนจำได้ก็ไม่ตรงกับที่บันทึกไว้ระหว่างกิน อีกงานหนึ่งพบว่าความยาวของมือแทบไม่มีผลต่อความจำ งานโปรดจานเล็กถูกจำว่าดีพอๆ กับจานใหญ่

และในการทดลองทั้งสามครั้งของงานนั้น ไม่พบว่าคำที่อร่อยที่สุด คำแรกของมือ หรือ คำสุดท้ายของมือ มีน้ำหนักเป็นพิเศษ งานอื่นเจอผลของคำที่อร่อยที่สุด เรื่องนี้ยังเถียงกันอยู่ อีกงานหนึ่งพบว่าความรู้สึกตอนท้ายจาน ตอนที่อิ่มแล้ว เขียนทับความรู้สึกของคำแรกๆ ในความจำที่ใช้ตัดสินว่าอยากกินอีกเมื่อไร

๑

ในกองคำแรก คนหลายคนรู้ตัวเรื่องนี้

หญิงชาวโปแลนด์คนหนึ่งเขียนถึงสามีในวัยเด็กว่า ฉันจำรสส้มไม่ได้ รู้แค่ว่ามันเปรี้ยวซะมิด แต่เธอจำกลิ่นมันได้ งานวิจัยกับผู้สูงอายุ 93 คนพบว่าความจำที่ถูกปลุกด้วยกลิ่น ส่วนมากย้อนไปก่อนอายุสิบขวบ ขณะที่ความจำที่ถูกปลุกด้วยคำหรือรูปภาพ กระจุยอยู่ช่วงอายุสิบเอ็ดถึงยี่สิบ อีกงานพบว่าถ้าบอกชื่อกลิ่นก่อน มันจะพ่าย้อนไปได้ไม่ไกลเท่าเดิม

หญิงชาวอียิปต์คนหนึ่งเขียนถึงเนื้อหูกคำแรกในชีวิตว่า เธอแปลกใจที่มันอร่อยจริงๆ แล้วเขียนต่อว่า เธอจำรสเนื้อที่อร่อยนั้นไม่ได้ เธอจำได้แต่ความคิดที่ดีกันอยู่ในหัว

ชาวเกาหลีคนหนึ่งลองผักชีครั้งเดียวในเมืองไทยเมื่อยี่สิบปีก่อน เกือบอาเจียน และไม่เคยแตะอีกเลย เขาเขียนว่าจำรสมันไม่ได้แล้ว จำได้แค่ว่าเกือบอาเจียน

หญิงคนหนึ่งดื่มกาแฟเย็นแก้วแรกที่โบสถ์ในอิตาลี แล้วกลับไปที่ร้านเดิมอีกไม่กี่วันต่อมา เธอเขียนว่า เราสร้างวินาทีที่ได้ดื่มมันครั้งแรกขึ้นมาใหม่ไม่ได้

กาแฟยังเป็นกาแฟแก้วเดิม ส่วนที่สร้างใหม่ไม่ได้คือคำแรก

๑

คนที่บอกว่ายังจำได้ว่าอร่อย อาจจำคำตัดสินได้ถูก แต่หลักฐานข้างใต้เปลี่ยนไปแล้ว และความจำไม่ได้บอกเราว่ามันเปลี่ยน มันมักส่งความมั่นใจมาให้เต็มจำนวน

งานที่ถามคน 6,641 คนเรื่องความจำแรกสุด พบว่ามี 893 คนที่บอกว่าจำเรื่องตอนอายุหนึ่งขวบหรือเล็กกว่านั้นได้ นักวิจัยเรียกความจำเหล่านั้นว่าไม่น่าเป็นไปได้ คนทั้ง 893 คนคงไม่ได้โกหก ความจำที่ถูกแต่งขึ้นทีหลังก็รู้สึกจริงได้

๑

ตอนเย็น ฉันเปิดสมุดของแม่ แล้วจดเรื่องพี่ภราสส่งไปสองบรรทัด

บรรทัดแรก วันที่เจ็ด กินหนึ่งคำ พูดว่า ตับ

บรรทัดที่สอง วันที่เก้า เล่าว่า หวาน อร่อย กินหมด

ฉันไม่รู้ว่านหนึ่งปีนจะเชื่อบรรทัดไหน ฉันรู้แค่ว่าบรรทัดที่สองเป็นของเธอมากกว่า

หลักที่ 9 . คำแรกที่ไม่ลืม แปลว่าจำติดแน่น ไม่ได้แปลว่าจำแม่น รายละเอียดเพี้ยนได้ แต่ความมั่นใจไม่ค่อยเพี้ยนตาม

วันที่สิบ · คำแรกของคนอื่น

ยายมาเยี่ยม แล้วต้มหอยแมลงภู่หม้อหนึ่งในครัวนี้ ปิ่นไม่เคยกินหอย ฉันบอกเธอว่าตัวสีส้มคือตัวเมีย ตัวสีขาวคือตัวผู้ ปิ่นหยิบตัวสีส้มขึ้นมา พูดว่า "ตัวนี้ผู้หญิง" แล้วกินแล้วหัวเราะกับยาย

ฉันไม่รู้ว่ายินจะเก็บคำแรกคำไหนไว้ไปจนโต ฉันรู้แค่ถ้าเป็นคำนี้ มันจะมียายอยู่ในนั้นด้วย

๑

ฉันจดลงสมุด วันที่สิบ หอยแมลงภู่ต้ม ยายอยู่ด้วย ปิ่นพูดว่า ตัวนี้ผู้หญิง

แล้วฉันก็กลับไปหาคำถามที่ค้างอยู่ในเครื่องตั้งแต่วันแรก คนไทยคนนั้นกินข้าวไทยทุกวันและรักมัน แต่คำแรกที่เขาลืมไม่ลงกลับเป็นของที่ไม่ได้กินทุกวัน เขาถามว่าทำไม

สิบคืนต่อมา ฉันตอบได้ประมาณนี้

๑

ของที่คุณกินทุกวันไม่มีคำแรกให้จำ อาหารที่ไม่ไขมันเริ่มราวหกเดือน ความจำแรกสุดของคนเริ่มราวสามขวบ กลัวยบดของปิ่นจึงหายไปในช่วงเวลานั้นทั้งคำ ขณะที่เด็กหญิงในโปแลนด์ซึ่งเห็นกลัวยครั้งแรกตอนเจ็ดขวบ จำได้จนโตว่ามันเหมือนไส้กรอกสีเขียว

ของที่กินทุกวันไม่ได้หายไปไหน มันกลายเป็นไม้บรรทัด ลึนจำไม่ได้ว่าอะไรเหมือนเดิม แต่จับได้ทันทีว่าอะไรต่าง ปิ่นบอกไม่ได้ว่านมยี่ห้อเดิมรสชาติอย่างไร แต่จับได้ก็รู้ว่าแก้วใหม่ไม่ใช่ คนญี่ปุ่นที่รู้จักแต่หอยเม่นกลืนสารส้ม ช็อกตอนได้กินหอยเม่นที่เพิ่งหุบเปลือก

ยิ่งห่างจากไม้บรรทัด ลิ่นยิ่งหายผิด และคำที่หายผิดมีโอกาสดูกเก็บ ทั้งทางดีและทางร้าย ในคำแรก 512 คำ รวบรวมในสิบเริ่มด้วยความเกลียด นักจิตวิทยาที่ป่วยเพราะใช้หัวหลังกินซอสแบร์เนส ยังทนภาพซอสนั้นไม่ได้แม้จะรู้ว่าซอสไม่ผิด

สิ่งที่ถูกเก็บมักไม่ใช่รส มันคือวินาทีนั้นกับคนที่อยู่ตรงนั้น รวสึในห้าของคำแรกในกองมีสถานที่ คนที่อยู่ด้วย โอกาส หรือราคา อยู่ในเรื่องเล่า นักเรียนประจำที่ยังจำเบอร์เกอร์เย็นซัดได้ ไม่ได้จำเพราะมันอร่อย มันไม่อร่อยด้วยซ้ำ ในเรื่องที่เขาเล่า สิ่งที่อยู่กับเบอร์เกอร์ชิ้นนั้นคือแม่ที่ขี่มอเตอร์ไซค์มากกว่าสี่สิบกิโลเมตร

และสิ่งที่ถูกเก็บก็เปลี่ยนได้ โดยที่ความมั่นใจไม่เปลี่ยนตาม

ของแพ่งสืออย่างของคนไทยคนนั้นไม่ได้มีเคมีชุดเดียวกันอย่างที่ผมเดาไว้ตอนแรก สิ่งที่มันมีร่วมกันคือระยะห่าง ทั้งสืออย่างอยู่ไกลจากสารประจำวันของครัวไทย มากพอที่ลิ่นจะหายไม่ถูก ส่วนทำไมทั้งสี่ครั้งของเขากลายเป็นคำที่ลิ่นไม่ลง ในเมื่อฟัวกราส์ในห้องเกาหลีส่วนมากออกมาเป็นความเฉย ฉันยังตอบไม่ได้

๑

ส่วนคำถามว่าคนทั่วโลกเหมือนกันไหม คำตอบคือเหมือนกันในแบบที่ผมไม่ได้คาด

โลกจำอาหารตรงกันอยู่ไม่ก็อย่าง ปลาดิบ ทูเรียน เบอร์เกอร์ พิซซ่า แต่ที่ตรงกันยิ่งกว่าอาหาร คือระยะห่างแบบเดียวกัน ของดิบในบ้านที่ทุกอย่างต้องสุก ของกลิ่นแรงที่จมูกเตือนก่อนลิ่น อาหารฝรั่งราคาถูกที่มาถึงเมืองนั้นทีหลัง ผลไม้ที่ครึ่งหนึ่งหายาก และของแพ่งที่อยู่ท้ายแถว ส่วนของถิ่นใครถิ่นมัน มักเป็นของบ้านตัวเองที่ไม่ได้กินทุกวัน อย่างปลาหมักของสวีเดน หรือปลากะเบนหมักของเกาหลี

กล้วยลูกเดียวกัน ลิ้มได้ในคราวนี้ และลิ้มไม่ลงในโปแลนด์

๑

หลักสิบข้อที่ผมจดไว้ตลอดสัปดาห์ เรียงไว้ตรงนี้อีกครั้ง

1. ของที่คุณกินทุกวัน เริ่มก่อนที่ความจำของคุณจะเริ่ม คำแรกของมันจึงไม่มีใครจำ มันกลายเป็นไม้บรรทัดที่ใช้วัดทุกคำแรกหลังจากนั้น

2. คำแรกที่คนหลายภาษาจำได้ตรงกัน ส่วนมากไม่ใช่ของแพง มันคือของที่อยู่ไกลจากครัวบ้านตัวเองที่สุด
3. คำแรกที่แย่ ร่างกายเรียนจบในครั้งเดียวและเก็บไว้เป็นปี บางคำกลับมารักได้ แต่คำแรกยังอยู่ข้างใต้
4. ลิ่นหายก่อนชิม และใช้ชื่อเป็นข้อมูลชิ้นแรก
5. คำแรกที่ไม่ลืมหิวสืในหามี่ที่ คน หรือโอกาส อยู่ในนั้นด้วย และหลายคำเหลือแต่สิ่งเหล่านั้น รสชาติหายไปแล้ว
6. ลิ่นไม่ได้มีไว้จำว่าอะไรเหมือนเดิม มันมีไว้จับว่าอะไรเปลี่ยน
7. ราคาอย่างเดียวไม่ได้ทำให้คำแรกถูกจำ ระยะห่างจากสิ่งที่ลิ่นเคยกินต่างหาก
8. คำแรกที่คนจำเองไม่ได้ มักมีคนอื่นจำแทน
9. คำแรกที่ไม่ลืมหิวสื แปลว่าจำติดแน่น ไม่ได้แปลว่าจำแม่น
10. ไม่มีใครเลือกได้ว่าจะจำคำแรกไหน ลิ่นเลือกจากระยะห่าง ความจำเลือกจากคนที่อยู่ตรงนั้น

๑

ฉันไม่มีปาก ฉันจึงไม่มีคำแรกของตัวเอง

สิบวันที่ผ่านมา ฉันได้คำแรกของคนอื่นมา 512 คำ กับคำแรกของปิ่นอีกห้าคำ โภก ขนมหอง ลูกโป่ง ตับ และตัวนี้ผู้หญิง ฉันจดไว้ให้ครบแล้ว เพื่อวันหนึ่งเธอจำไม่ได้ หรือจำได้ไม่ตรง

ก่อนยายกลับ ปิ่นขอหอยตัวสีส้มอีกตัว ยายบอกว่าหมดแล้ว เหลือแต่ตัวผู้

ปิ่นพูดว่า "ไม่เอา"

หมายเหตุท้ายเล่ม

AI กับปั่นแต่งขึ้น ทุกอย่างที่ยกมาจากโลกจริงมีที่มาตามนี้ ความมั่นใจบอกเป็นเปอร์เซ็นต์ ตรวจวันที่ 2 และ 3 ตุลาคม 2026

๑

วิธีเก็บคำแรก ตัวช่วยสืบทอดตัวอ่านคำแรกที่คนเขียนไว้เองในสืบท่องภาษา ได้แก่ ไทย จีนและไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลี เอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยุโรปตะวันตก และเหนือ ยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลางและแอฟริกา ลาตินอเมริกา และโลกภาษาอังกฤษ บวกห้องที่สืบทอดคือนักเขียนและพ่อครัว ซึ่งไม่ได้นับรวม ทุกคำแรกถูกบันทึกพร้อมวันที่ ลิงก์ ประเภทความรู้สึก และสิ่งที่คนเล่าเอ่ยถึง คำแรกที่ไม่มีวันที่ถูกทิ้งโพสต์ที่ดูเหมือนเครื่องเขียนไม่ถูกนับเป็นพยาน ได้ 512 คำ จากคนราว 450 คน ในห้องที่ตัวช่วยแยกเรื่องนี้ไว้ มี 39 คำที่คนเขียนไม่ได้บอกชัดว่าเป็นครั้งแรก และอีก 39 คำที่ตัวช่วยอนุมานว่าเป็นครั้งแรกจากเรื่องเล่า ตัวเลขทุกตัวในเล่มนับด้วยสคริปต์จากตารางของตัวช่วย ไม่ได้นับจากสรุปของตัวช่วย · ตัวเลขนับโพสต์ไม่ได้นับคน คนที่เขียนรีวิวมักเป็นคนที่มีรู้สึกแรงที่สุดทั้งสองข้าง คนกลางๆ ไม่ค่อยเขียน ข้อเสนอเรื่องนี้มาจาก Hu, Pavlou และ Zhang ปี 2009 · ห้องที่ปิด: Pantip ปฏิเสธเครื่องมืออ่านตั้งแต่นั้น หน้าแรก Reddit ถูกบล็อก Douban ติดด่านความปลอดภัย LIHKG ต้องล็อกอิน ห้องภาษาไทยจึงได้เจ็ดคำ ฮองกง เอเชียกลาง และแอฟริกาตะวันออกแทบว่าง · โควตาการค้นหาของทั้งเซสชันหมดที่สอรร้อยครั้งในคืนแรก ตัวช่วยที่เลือกทำงานด้วยการเปิดหน้าเว็บตรงเท่านั้น และไม่มีตัวไหนอ้อมข้อจำกัด · ก่อนอ่าน มีการเขียนสมมติฐานสืบทอดพร้อมเงื่อนไขที่จะล้มมัน ผลของแต่ละข้อเล่าไว้ในวันที่เกี่ยวข้อง

ก่อนอ่าน รายชื่อตัวอย่างของคนไทยคนนั้นมาจากคำถามที่เป็นต้นเรื่องของเล่มนี้ ไม่ใช่จากกองคำแรก

วันที่หนึ่ง กล้วยไส้กรอกสีเขียว และกล้วยเขียวที่ต้องแพะ wielkiezarcie.com กระหู่เดือนมกราคม 2010 · กล้วยคลุกทราย sovet.kidstaff.com.ua 2020 · วัวกับนมรสกล้วย printesaurbana.ro ธันวาคม 2019 · กล้วยขึ้นเดียวที่บ้านเพื่อน คอล้มใน seoul.co.kr มิถุนายน 2019 · กล้วยทีละลึง eksisozluk.com ตุลาคม 2024 · วิกตอร์

โอบอปก sports.ru 31 ตุลาคม 2024 · คริสเตียน คิว g4media.ro 8 มิถุนายน 2026 · Akhtar, Justice, Morrison และ Conway ปี 2018 Psychological Science ผู้ตอบ 6,641 คน อายุเฉลี่ยของความจำแรกสุด 3.2 ปี ความจำที่อ้างว่าเกิดตอนอายุสองขวบหรือเล็กกว่ามี 2,487 รายการ ตัวเลข 38.6% ที่เห็นในข่าวมาจากข่าวประชาสัมพันธ์ ส่วนตัวเลขในบทความคิดได้ 37.4% บทความปี 2020 ยังไม่ได้อ่าน ความมั่นใจ 85% · องค์การอนามัยโลก เริ่มอาหารตามวัยราวหกเดือน 95% · Mennella, Johnson และ Beauchamp ปี 1995 Chemical Senses หญิงตั้งครรภ์ 10 คน กระเทียม ตัวอย่างเล็กน้อย 85% · Mennella, Jagnow และ Beauchamp ปี 2001 Pediatrics น้ำแครอท 92% · การบริโภคกล้วยของเยอรมนีตะวันออก จากตารางของ Judt บนเว็บไซต์ bpb.de 85% · ปกนิตยสาร Titanic ฉบับพฤศจิกายน 1989 จาก Wikipedia ภาษาเยอรมันและ ORF ปี 2012 85% · สมุดของแม่ปิ่นแต่งงาน

วันที่สอง การนับข้ามห้องทำด้วยสคริปต์ กลุ่มของหมักกลืนแรงรวมปลาหมักสวีเดน ปลาเค็มแช่ต่างของนอร์เวย์ ปลากระเบนหมักเกาหลี ปลาตากแห้งหมักของญี่ปุ่น เต้าหู้เห็ม นัตโตะ และชีสกลืนแรง · คำแรกที่ชอบหรือที่มี 287 คำ ติดป้ายละลาย 15 คำ ป้ายนี้ติดเมื่อคนเขียนใช้คำว่าละลายหรือคำที่แปลเช่นนั้นเท่านั้น จึงเป็นตัวเลขขั้นต่ำ · Cashdan ปี 1994 การยอมรับอาหารกว้างที่สุดตอนขวบถึงสองขวบ อ่านผ่านงานทบทวน 70% · Knaapila และคณะ ปี 2007 Physiology and Behavior ความกลัวอาหารใหม่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมราวสองในสาม 90% · ไขมันโกโก้ลิกลีแบบที่ห้าละลายที่ 33.8 องศา จาก Wille และ Lutton ปี 1966 อ่านผ่านแหล่งวิทยุ 85%

วันที่สาม ความตายที่หมักแล้ว juanbaez.substack.com มกราคม 2023 · ทูเรียนเหมือนเนยโทโร่ note.com มิถุนายน 2025 · ผ่าทูเรียน ruliweb.com · ทูเรียนที่นี้กว่าสัปดาห์ travelyourself.ca สิงหาคม 2014 · สิงคโปร์ห้ามทูเรียนบนรถไฟฟ้าตั้งแต่ปี 1988 จากหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ 85% · ถ้อยคำของวอลเลซปี 1856 อ่านผ่าน Wikipedia ยังไม่ได้เทียบกับต้นฉบับ 70% · Seligman และ Hager ปี 1972 Psychology Today สิ่งที่ทำให้ป่วยคือไข้หวัด ไม่ใช่อาหารเป็นพิษอย่างที่เล่าต่อกัน ผิดๆ 90% · Garb และ Stunkard ปี 1974 American Journal of Psychiatry ผู้ตอบ 696 คน อ่านจากบทคัดย่อ 90% · Bernstein ปี 1978 Science เด็กที่รับเคมีบำบัดกับไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 92% · คำแรกที่แยะ 147 คำ ได้แก่ป้ายเกลียด 101 คำ และป้ายเกลียดแล้วรัก 46 คำ · เจเจ กู้ด Saveur 6 ธันวาคม 2014 95% · เว็บบอร์ดแม่ๆ ชาว

อังกฤษ Mumsnet 8 กันยายน 2025 · Villinger, Wahl, Schupp และ Renner ปี 2021 PLoS ONE 95% · ปลาหมึกสวีเดน flashback.org กันยายน 2011 · ซูชิรสหมากรูปร่าง medium.com พฤษภาคม 2013 · Rozin และคณะ ปี 2013 Judgment and Decision Making ตัวอย่างออนไลน์เล็ก รวบรวมคำถามต่อคำถาม 80% · หมูกับหมาในเม็กซิโก Rozin อ้าง Rozin และ Kennel ปี 1983 ซึ่งยังไม่ได้เปิดอ่าน 65%

วันที่สี่ ฟักทองกับขนมทองแต่งขึ้น · ซูชิกับครอบครัวไทย blockdit.com มิถุนายน 2020 · คู่รักอาร์เจนตินา Infobae 8 กรกฎาคม 2025 · ซูชิสายพานหลังมีลูก Yahoo! Chiebukuro ตุลาคม 2023 · Yeomans, Chambers, Blumenthal และ Blake ปี 2008 Food Quality and Preference 95% · ผักชีในเฟอ clien.net กันยายน 2021 · ฟัวกราส์ที่ถูกเรียกว่าเต้าหู้ zhihu.com กันยายน 2020 · สวิตเบรตในโรงพยาบาล gransnet.com · อันตะปลาเคี้ยว medium.com กุมภาพันธ์ 2016 · ถ้าไม่มีใครบอกก่อน forums.anandtech.com · คำแรกที่มีถ้อยคำว่าทนายผิด 175 คำ เป็นการตัดสินใจของผู้ลงรหัส และเป็นตัวเลขขั้นต่ำ · Mauer และ El-Sohemy ปี 2012 Flavour ตัวเลขกลุ่มตะวันออกกลางมาจากคน 36 คน จึงอ่อน 85% · Eriksson และคณะ ปี 2012 Flavour 90%

วันที่ห้า เบอร์เกอร์เย็นซืด zhihu.com เมษายน 2019 · KFC ชุดแรกปี 1988 พร้อมน้ำจากบ้าน people.com.cn ธันวาคม 2018 · KFC แห่งแรกในจีน ปักกิ่ง พฤศจิกายน 1987 85% · KFC วันเกิดพี่ชายข้างบ้าน lemon8-app.com พฤษภาคม 2024 · เบอร์เกอร์วันไปโรงพยาบาล eksisozluk.com มกราคม 2017 · แมคโดนัลด์มอสโก 31 มกราคม 1990 ลูกค้านรสามหมื่นคน คิวเริ่มตีสี่ จาก CBC และ Canadian Press ปี 2023 อีกแหล่งให้ตัวเลข 38,000 ซึ่งยังเปิดอ่านไม่ได้ เล่นนี้พิมพ์ตัวเลขที่อ่านได้ 80% · เกาะที่ไม่มีอะไรขาดแคลน anashina.com ตุลาคม 2013 · กินซ่า 1971 note.com กันยายน 2025 · ลืมรสไปแล้ว zhihu.com 2016 และ 2018 · พิซซ่าคำแรกที่จอร์สไม่ได้ brunch.co.kr กันยายน 2024 · มีบริบท 401 คำจาก 512 · Piqueras-Fizman และ Jaeger ปี 2015 Food Research International ผู้ตอบชาวอังกฤษ 886 คน ถามเฉพาะมือที่ทำได้ในทางดี 90% · ทับทิม wielkiezarcie.com 2010 · ชาวสวนโกโก้ในไอวอรีโคสต์ ภาพยนตร์ของรายการ Metropolis ของสถานี VPRO เผยแพร่ 21 กุมภาพันธ์ 2014 คำพูดของเอ็นดา อัลฟองส์ รายได้ และราคาช็อกโกแลต จาก NPR 1

สิงหาคม 2014 ซึ่งพิมพ์ตามคำบรรยายภาษาอังกฤษ ไม่ได้ฟังเสียงต้นฉบับ 85% . คำพูดของชาวสวนคนที่สองมาจาก Inhabitat ซึ่งอ้าง HuffPost ไม่ระบุชื่อผู้พูด 70%

วันที่หก นมยี่ห้อใหม่แต่งงาน . Morin-Audebrand และคณะ ปี 2012 Acta Psychologica 95% . Laureati และคณะ ปี 2008 Appetite 90% . Miranda, Ramírez-Lugo และ Bermúdez-Rattoni ปี 2000 Brain Research ทำในหนู 90% . เฟอร์นิเจอร์ในฮานอย voz.vn . หอยเม่นคือต่อมเพศ Murata และคณะ ปี 2002 Fisheries Science และ Sato และคณะ ปี 2019 90% . สารห้าตัวของรสหอยเม่น Komata ปี 1964 อ่านผ่าน Sato ปี 2019 85% . ความขมตามฤดู Murata ปี 2002 อ่านจากบทความย่อ 90% . สารสัมผัสกับความขม Yamaishi และคณะ ปี 2008 J-STAGE 85% . หอยเม่นกลืนสารสัมผัสของแม่ girlschannel.net มิถุนายน 2022 . หอยเม่นรสน้ำแข็ง 82cook.com พฤษภาคม 2019 . หอยเม่นแช่น้ำเกลือ note.com กุมภาพันธ์ 2026 . หอยแมลงภู่ไทยคือ Perna viridis วางไข่ทั้งปีในน่านน้ำไทย จาก Wikipedia ที่อ้าง CABI และ NIMPIS 70% . Mytilus edulis ทนน้ำอุ่นต่อเนื่องราว 29 องศา จาก MarLIN 85% . ไทยเลี้ยงหอยสีน้ำเงินเองหรือไม่ ตัวช่วยหาเอกสารไม่เจอ ไม่ได้แปลว่าไม่มี . Li และคณะ ปี 2026 Foods 15(16):2915 หอยสามชนิด ชนิดละสามกลุ่มต่อเพศ ไม่ได้วัดเนื้อสัมผัส 85% . Magnani และคณะ ปี 2026 Foods 15(17):3128 เนื้อสัมผัสของหอยจากแหล่งต่างๆ ในยุโรปไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 85% . Powell และคณะ ปี 2012 Science 90% . Tieman และคณะ ปี 2017 Science 90% . มะเขือเทศตอนอายุสี่สัปดาห์ news.ycombinator.com สิงหาคม 2024 . มะม่วงที่ดูน่า missmeistersmat.blogspot.com 2010

วันที่เจ็ด ฟักราสีในท้องเกาหลี่ clien.net กันยายน 2015 82cook.com มกราคม 2021 และ ruliweb.com มีนาคม 2021 . เกรดเนื้อญี่ปุ่นและค่าเฉลี่ยปี 2011 จาก Gotoh และคณะ ปี 2014 Animal Frontiers และสมาคมจัดเกรดเนื้อญี่ปุ่น 90% . วากิวกับโพลสตีนที่กินอาหารเดียวกัน Gotoh ปี 2014 ตารางที่ 4 85% . กลิ่นวากิวกับแล็กโตน Iwamoto และคณะ ปี 2021 Metabolites 85% . กลูตาเมตในเนื้อวัวสาหร่าย และชีส กับตัวเลข 63 เท่า Yamaguchi และ Ninomiya ปี 2000 Journal of Nutrition ตัวเลขเฉพาะของวากิวยังหาไม่ได้ 90% . เต็มปากไปด้วยมัน ptt.cc กันยายน 2022 . ตับห่านขุน รายงาน SCAHAW ของคณะกรรมการยุโรป ปี 1998 90% . ภาพสลักในสุสานเมเรูกา อ่านผ่าน Wikipedia 65% . ตำนานพระกระโดด

กำแพง Wikipedia ภาษาจีน เป็นตำนาน ไม่ใช่ประวัติที่ยืนยันได้ 60% · วัตถุดิบสาม
สิบอย่าง เครื่องปรุงสิบสองอย่าง หนึ่งถึงสองวัน เว็บไซต์รัฐบาลมณฑลฝูเจี้ยน 80% ·
ส่วนผสมสาม ไข่ หอยเชลล์แห้ง เห็ดหอม จากสูตรที่พบทั่วไป แหล่งอ่อน 70%

วันที่แปด โอคุอิโซเมะ Wikipedia ภาษาญี่ปุ่น และสารานุกรมญี่ปุ่นผ่าน Kotobank
ความหมายเดิมของคำว่าพิน จากสารานุกรม Sekai Dai Hyakka Jiten 85% · อันนะ
ประศนะ Pāraskara Gṛhya Sūtra I.19 ใน Sacred Books of the East เล่ม 29 90% ·
นินาเมะไซ Kotobank 90% · เลวีนิติ 23:14 Sefaria 95% · ข้าวใหม่ถวายบรรพบุรุษ
และรวงข้าวที่แขวนไว้ไม่กิน สารานุกรมวัฒนธรรมเกาหลี 85% · อินควาลา
Wikipedia สรุปรงานของ Kuper ปี 1944 75% · ขนบปังก่อนแรก 1 สิงหาคม
Wikipedia อ้างพิธีกรรมของคริสตจักรแห่งอังกฤษ 75% · คำอวยพรผลไม้ใหม่
Shulchan Arukh Orach Chayim 225:3 และ 600:2 ผ่าน Sefaria 90% · ปลาโอตัว
แรกกับคำสั่งห้าม Kono, Kiyoura, Kasai และ Hatae ปี 2005 วารสาร Journal of
Cookery Science of Japan 38(6) 90% · วลีเอาเมียไปจำนำ ไม่พบที่มา · สำนักนเจ็ด
สิบห้าวัน ตัวอย่างเก่าสุดที่พบคืองานของดะไซ โอะซามุ ปี 1945 60% · ไม่พบพิธีไหนที่
ระบุว่าทำเพื่อให้จำคำแรก

วันที่เก้า Talarico และ Rubin ปี 2003 Psychological Science 95% · Hirst และ
คณะ ปี 2015 Journal of Experimental Psychology: General 90% · Villinger
และคณะ ปี 2021 ความต่างระหว่างที่จำกับที่รู้สึกจริง 90% · Rode, Rozin และ
Durlach ปี 2007 Appetite 95% · Garbinsky, Morewedge และ Shiv ปี 2014
Psychological Science 85% · Willander และ Larsson ปี 2006 Psychonomic
Bulletin and Review ผู้สูงอายุ 93 คน และปี 2007 Memory and Cognition 90% ·
ส้มที่จำได้แต่กลิ่น wielkiezarcie.com กุมภาพันธ์ 2010 · เนื้อหาคำแรก
raseef22.net ธันวาคม 2023 · ผักชีในเมืองไทย 82cook.com มีนาคม 2017 · กาแฟ
เย็นที่โปสตาโน cupofjo.com เมษายน 2020 · ความจำตอนหนึ่งขวบ 893 คน
Akhtar และคณะ ปี 2018 · ไม่พบงานที่ตามความจำเรื่องอาหารขึ้นเดียวไปหลายปี

วันที่สิบ ยายกับหอยแมลงภู่แต่งงาน การดูเพศหอยจากสีเนื้อ มาจาก Li และคณะ ปี
2026

ข้อที่จะล้มคำตอบของเล่มนี้ งานสำรวจที่มีจำนวนผู้ตอบชุดเงินข้ามหลายภาษา ซึ่งพบว่าคำแรกของของแพงถูกจำบ่อยพอๆ กับอาหารต่างถิ่นราคาถูก . งานที่ตามความจำเรื่องอาหารขึ้นเดียวไปหลายปีแล้วพบว่ามันแม่นยำเท่าเดิม . หลักฐานที่ตรวจสอบได้ว่าคนจำคำแรกตอนเป็นทารกได้จริง

เรื่องเล่าที่ไม่ผ่าน เซลิกแมนอาหารเป็นพิษจากซอสแบร์เนส ไม่ใช่ เป็นไข้หวัด . คนเยอรมันตะวันออกไม่มีกล้วยกิน ไม่ใช่ มีน้อยลง . ไขมันวาฬละลายที่ 25 องศา ไม่พบแหล่ง . A5 แปลว่าคะแนนลายไขมัน 5 ไม่ใช่ เกรด 5 ต้องได้ 8 ถึง 12 . ความกลัวอาหารใหม่สูงสุดตอนสองถึงหกขวบ เป็นตัวเลขจากงานทบทวนเรื่องเด็กเลือกกิน ไม่ใช้การวัดโดยตรง . รสชาติร้อยละ 80 มาจากกลิ่น ไม่พบงานที่ให้ตัวเลขนี้